

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 6/29/98

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TEL: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • DRAUGAS@EARTHLINK.NET

PERIODICALS
June 30, 1998

Vol. LXXXVII

Kaina 50 c.

ANTRADIENIS - TUESDAY, BIRŽELIS - JUNE 30, 1998

Nr. 126

Politinės partijos turi būti finansuojamos iš biudžeto

Vilnius, birželio 29 d. (Elta) — Pirmadienį spaudos konferencijoje Seimo pirmininko pavaduotojas, Krikščionių demokratų partijos valdybos narys Feliksas Palubinskas sakė, kad partijų finansavimas iš valstybės biudžeto šiuo metu Lietuvoje yra vienintelis būdas, kaip „sumažinti siaurų specifinių grupių, kurios duoda partijoms pinigų ir paskui reikalauja už tai atpildo, politinį spaudimą“.

F. Palubinsko nuomone, politinių partijų veiklą reikia pakankamai finansuoti ir griežtai kontroliuoti. „Be partijų finansavimo iš biudžeto, nebus finansavimo pakankamumo. O be šio nebus ir skaidrumo“, sakė jis.

Seimo vicepirmininko nuomone, tiek valstybinio finansavimo keliu, tiek iš privačių šaltinių gautos partijų lėšos turi būti griežtai kontroliuojamos.

F. Palubinskas tikisi, kad visuomenė parems politinių

partijų finansavimą iš biudžeto. Visuomenė tai būtų, jo nuomone, pigiau negu tuo atveju, kai partijos yra finansuojamos asmenų, siekiančių naudoti tik sau.

Seimo socialdemokratų frakcijos nario Vytenio Andriukaitis nuomone, politinė arena gali išeiti politinės jėgos, už kurias gali agituoti ir jas finansuoti remti stambios finansinės grupuotės.

V. Andriukaitis priminė, kad daugelyje Europos Sąjungos valstybių yra nustatytas politinių parlamentinių partijų finansavimas iš biudžeto, kadangi tai yra ypatingos svarbos valstybinis klausimas. Jo nuomone, Lietuvoje pribrėžto reikalas spręsti šią problemą, kad partijos galėtų turėti savo fondus, išlaikyti nedidelius savo institutus. Priešingu atveju, partijos iš savo nario mokesčio negali, pasak jo, užtikrinti materialinės bazės, specialistų rengimo, kadru politikos.

Sekimo skandalo tyrimas „lygus nuliui“

Vilnius, birželio 29 d. (BNS) — Buvęs prezidentas Algirdas Brazauskas skeptiškai įvertino sudarytų komisijų pastangas ištirti spaudos pranešimus apie galimą aukščiausių valstybės pareigūnų sekimą.

Seimo specialioji komisija operatyvinės veiklos įstatymo įgyvendinimui prižiūrėti pirmadienį į posėdį pasiekė A. Brazauską, kuris neseniai pareiškė jautę, kad jį sekė.

A. Brazauskas pripažino neturintis tiesioginių jo sekimo įrodymų, tačiau stebėjosi, kaip konfidencialių pokalbių prezidentūroje citatos patekdavo į kitų politikų lūpas.

Buvęs valstybės vadovas teigė buvęs „paširpęs ir sujaukęs“, kai per televiziją Seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis pareiškė žiną, apie ką su A. Brazausku kalbėjo kandidatas į prezidentus Artūras Paulauskas.

Komisijos pastangas atskleisti sekimo faktus prilyginęs „nuliui“, jis „teisine tragedija“ pavadino Vadovybės apsaugos departamento 3-ojo skyriaus, su kurio veikla siejamas sekimo skandalas, įkūrimą.

Minėtasis skyrius neseniai buvo panaikintas.

„Negaliu tylėti apie tokį teisinį nihilizmą“, sakė A. Brazauskas, pridurdamas, kad apie trečiojo skyriaus įkūrimą jis nieko nežinojo ir apie tai jo niekas neinformavo.

Pasak jo, sekimo faktų praktiškai neįmanoma įrodyti, nes šiuolaikinės sekimo priemonės suteikia labai placius galimybes, kad „tu niekadose neįstatytai, tave sekė, ar ne“.

„Komisija, mano supratimu, turėtų įvertinti pagrindinį dalyką — kaip galėjo būti atskleisti tokie skyrius atsirasti. Kaip jis galėjo būti įkurtas, ir kaip galėjo būti pavadinti tokiems pareigūnams, kuriems nepriklauso tokios funkcijos nei pagal Konstituciją, nei pagal įstatymus“, kalbėjo A. Brazauskas.

Jis apamai suabejojo skandalo tyrimo komisijų efektyvumu, ragindamas visą atsakomybę už sekimo skandalo

išvadas perduoti Generaliniam prokurorui Kaziui Pėdnyčiai.

Generalinė prokuratūra skyrė iškūrimą laiko teisėtu

Generalinė prokuratūra nustatė, jog Vadovybės apsaugos departamento trečiasis skyrius veikė savo įgaliojimų ribose ir jo įkūrimas nepažeidė Lietuvos įstatymų.

Pirmadienį Seimo specialiosios komisijos operatyvinės veiklos įstatymo prižiūrėti posėdyje ataskaitą apie sekimo skandalo tyrimo eigą pateikė Generalinio prokuroro pavaduotojas Kęstutis Betingis.

Jis įsitikinęs, kad įkuriant šį skyrių, nei Konstitucija, nei įstatymai nebuvo pažeisti. Kartu jis pripažino, jog skyriaus nuostatai buvo paruošti neįvertintais. Juos patvirtino VR ministras.

Generalinio prokuroro pavaduotojas sutiko, kad Seimo pirmininkui neturėjo būti numatyta teisė duoti nurodymų šiam skyriui sekti vieną ar kitą asmenį.

Pasak K. Betingio, „ne visai normalu“ buvo ir tai, jog apie tokio skyriaus įkūrimą nebuvo informuotas tuometinis valstybės vadovas Algirdas Brazauskas.

K. Betingis teigė, jog iki šiol Generalinei prokuratūrai nepavyko surasti įrodymų, jog trečiasis skyrius neteisėtai sekė aukščiausius valstybės vadovus.

Jis patvirtino kiek ankstiau generalinio prokuroro Kazio Pėdnyčio paskelbtą informaciją apie buvusiojo KGB susijusią grupuotę, kuri renka informaciją, turinčią kompromituoti aukščiausius valstybės pareigūnus.

K. Betingis sakė, jog prokuratūra kartu su Valstybės saugumo departamentu dabar tiria, ar iš tikrųjų buvo skirta lėšų kompromituojančiai informacijai apie tokius asmenis.

Pasak jo, Generalinės prokuratūros turima informacija daugiausia siejama su „šmeizimais, baudžiamosiomis bylo-

Nuotr.: (Iš kairės) Seimo pirmininko pavaduotojas Arvydas Vidiūnas, LTO prezidentas Artūras Povilūnas, Šiaurės Amerikos lietuvių krepšinio rinktinės vadovas Rimantas Dirvonis, prezidentas Valdas Adamkus, ilgametis Šiaurės Amerikos lietuvių fizinio auklėjimo ir sporto sąjungos (SALFAS) valdybos narys, visų lietuvių lietuvių žaidynių dalyvis Vytautas Grybauskas, Organizacinio komiteto Direktoriaus vadovas Algirdas Raslanas ir Kūno kultūros ir sporto departamento generalinis direktorius Rimas Kurtinaitis. (Elta)

Pagerbti lietuvių sportui nusipelnę asmenys

Vilnius, birželio 29 d. (Elta) — Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus, pirmadienį susitikęs su II Lietuvos tautinės olimpiados (LTO) ir VI Pasaulio lietuvių sporto žaidynių (PLSŽ) organizatoriais ir užsienio lietuvių delegacijų vadovais, pareiškė jiems padėką už išlaikytą svarbią lietuvių sporto tradiciją ir apdovanojo labiausiai nusipelnčius asmenis.

„Dalyvaudamas atidarymo ceremonijoje Kaune, aš mintimis prabėgau per visas iki šiol vykusias lietuvių sporto žaidynes“, sakė V. Adamkus. „Visos jos turėjo savyje kažką didingą ir nepakartojamą“. Prezidentas pagedavo, kad į sportą įsitrauktų kuo daugiau Lietuvos jaunimo — ne tik iš didmiesčių, bet ir rajonų, kaimų. „Atėjo laikas sugrąžinti

sporto lygį į tas aukštumas, kurias jis užėmė ankstesniais laikais“, sakė V. Adamkus.

Prezidentas ypėč džiaugėsi matydamas lietuvių iš Rytų valstybių, sakdamas, jog Vakarų valstybių atstovus gali pavadinti kolegomis ir bendražygiais.

Sutikime buvo paskelbtas Prezidento dekretas, kuriuo Lietuvos Didžiojo Kunigaikščio Gedimino III laipsnio ordinu buvo apdovanoti ilgametis Šiaurės Amerikos lietuvių fizinio auklėjimo ir sporto sąjungos (SALFAS) generalinis sekretorius, sporto treneris Algirdas Bielskis ir ilgametis JAV lietuvių akademinio sporto klubo „Lituanica“ pirmininkas, Šiaurės Amerikos lietuvių krepšinio rinktinės vadovas Rimantas Dirvonis.

V. Adamkus taip pat įteikė

Žydai protestuoja dėl A. Lileikio teismo „vilkinimo“

Jeruzalė, birželio 29 d. (BNS) — Nacius persekiojancio Simon Wiesenthal centro atstovas pareiškė „griežtą protestą“ prieš Vilniaus teismo sprendimą „atidėti“ iki rudens žydų genocidu kaltinamo Aleksandro Lileikio teismą.

Sekmadienį išsiųstame laiške Lietuvos prezidentui Valdui Adamkui centro Izraelyje direktorius Efraim Zuroff nuogąstauja, kad A. Lileikio teismais niekada nebeįvyks, ir perspėja, kad „garbė, kurios Lietuva nusipelnė, apkalbinusi A. Lileikį, greitai išsklaidys nuolatiniai nepateisinti proceso atidėliojimai“.

Vilniaus apygardos teismas penktadienį paskelbė, kad procesą prieš A. Lileikį jau galima pradėti ir teismo posėdis įvyks rugšėjo 1 dieną.

Lietuvos prezidento spaudos tarnyba tą patią dieną paskelbė, jog V. Adamkus tikisi, kad teismas greitai laiku nešališkai išnagrinės šią bylą ir priims teisingą nuosprendį. Pavašarį teisėjai buvo grąžinę bylą prokurorams, kad papildytų ją trūkstantais liudijimais ir archyvine medžiaga.

E. Zuroff, tuo tarpu, Lietuvos prezidentui rašo, jog, mis bei kai kuriais buvusiais KGB darbuotojais“.

„turint mintyse kaltinimų rimtumą ir kaltinamojo amžių, tokie atidėliojimai suteikia neigiamą atspalvį Lietuvos norui teisti A. Lileikį“. „Galima suprasti, kodėl šis teismas, kuris atskleis svarbų lietuvių vaidmenį išjudant Lietuvos žydus, yra sunkus jūsų valstybei. Tačiau nuolatinis nepateisinamas delsimas pradėti teismą yra pasityčiojimas iš ankstesnio pagirtino sprendimo patraukti A. Lileikį atsakomybėn“, teigia E. Zuroff.

91-erių A. Lileikis yra labai prastos sveikatos ir greičiausiai negalės dalyvauti savo teisme. Jis yra kaltinamas žydų persekiojimu per II pasaulinį karą, kai vadovavo naciams pavaldžiai saugumo policijai Vilniaus apskrityje, bet savo kaltę neigia.

* Seimo konservatorių frakcija Užsienio reikalų komiteto pirmininku rekomenduoja išrinkti Vytautą Dudeną, kurį frakcija delegavo į Valstybės saugumo departamento vadovu tapusio Mečio Laurinkaus. V. Dudenas iki šiol buvo Biudžeto ir finansų komiteto narys. Tarp kandidatų užimti komiteto pirmininko vietą anksčiau dar buvo minimas konservatorius Bronius Kuzmikas. (Elta)

DLK Gedimino ordino medali ilgamečiui SALFAS valdybos nariui, visų lietuvių lietuvių žaidynių dalyviui Vytautui Grybauskui.

Dekodamas II LTO ir VI PLSŽ Organizaciniam komitetui už atliktą darbą, prezidentas įteikė padėkas Kūno kultūros ir sporto departamento generaliniam direktoriui Rimui Kurtinaičiui, Lietuvos tautinio olimpinio komiteto prezidentui Artūriui Povilūnui, Organizacinio komiteto Direktoriaus vadovui Algirdui Raslanui ir Organizacinio komiteto pirmininkui, Seimo pirmininko pavaduotojui Arvydui Vidiūnui.

Kaziui Bradūnui — Karaliaus Mindaugo medalis

Vilnius, birželio 27 d. (Elta) — Lietuvos kultūros ir meno tarybos nutarimu, šeši ypate Lietuvai nusipelnę žmonės bus apdovanoti Karaliaus Mindaugo medaliais. Šie apdovanojimai tautos šviesuoliams bus įteikti liepos 6-ąją — Mindaugo karūnavimo dieną.

Apdovanojimes bus įteikti Petro Repšio sukurti medaliai, kuriuose pavaizduotas Mindaugo karūnavimas ir karaliaus antspaudas.

Kartu su Seinų ir Punsko krašto lietuvių puoselėtoju, kraštotyrininku, Punsko muziejaus įkūrėju Juozu Vaina; mokytoju, muziejininku, Pažeriu V. Kudirkos kileteles muziejaus vadovu Stasiu Ankevičiumi; gydytoju, Vilniaus krašto lietuvių puoselėtoju, prof. Povilu Čiburu; lituaniste, Akademinio lietuvių kalbos žodyno rengėja Klenėnina Vosylyte. Ši garbinga apdovanojimą gaus ir poetas Kazys Bradūnas. (BNS)

JAV prezidentas paragino Kiniją gerbti žmogaus teises

Beijing, birželio 29 d. (Reuters-BNS) — JAV prezidentas Bill Clinton, pirmadienį sakdamas kalbą Kinijos universitete, kuriame prasidėjo 1989 metų demokratinis judėjimas, paragino Kiniją žmonėms užtikrinti didesnes laisves, tvirtindamas, kad „laisvė stiprina pastovumą“.

Tačiau energingoje klausimų ir atsakymų diskusijoje su studentais, B. Clinton buvo paprašytas apginti žmogaus teisių užtikrinimo praktiką pačiose Jungtinėse Valstijose. Jis pripažino, Ameriką dar kamuoja rasinės diskriminacijos, nusikalstamumo ir kitokios problemos.

„Mes vis dar netobuli“, sakė JAV prezidentas.

B. Clinton kalba Beijing universitete, išgudžiuiame disidentini judėjime, kurį Kinijos valdžia žiauriai numalšina Tiananmenio aikštėje 1989 m. birželio 4 d., buvo tiesiogiai transliuojama per valstybinę televiziją.

Tai tapo antra reikšminga Kinijos valdžios nuolaida, kuri milijonams žmonių taip pat leido stebėti po JAV ir Kinijos prezidentų susitikimo surengtą spaudos konferenciją. Joje B. Clinton ir jo kolega Jiang

Zemin atvirai apsikeitė nuomonėmis įvairiais klausimais, tarp jų — žmogaus teisių bei Tibeto.

Sausakimšoje Universiteto bibliotekos pastato saleje griausmingais aplodismentais buvo palydėtas JAV prezidento atsakymas į klausimą, ar už savo šypsenos jis nieko neslepia, ar neturi slapty motyvų siekti draugiškesnių JAV ir Kinijos santykių. „Aš noriu bendradarbiauti. Už šypsenos aš neslepiu jokių kitų tikslų. Tai yra tikrai tai, ką aš galvoju“, atsakė jis.

Aukštindamas Kiniją, kaip senovinės kultūros valstybę, kurios „dar tik laukia geriausio laikai“, B. Clinton paragino Jungtines Valstijas ir Kiniją glaudžiau bendradarbiauti, sprendžiant tokias problemas, kaip besimezgantis branduolinių Indijos ir Pakistano ginklų varžybos bei Azijos ekonominė krizė.

JAV prezidentas tvirtino per savo vizitą pajutęs Kinijoje atsirandantį „nuolatinį laisvės vėją“, tačiau, nepaisant to, jo manymu, didesniems pokyčiams reikėtų užtikrinti asmenines laisves 1.2 milijardo Kinijos gyventojų.

Vokiečiai giria Vilniaus ir Karaliaučiaus ryšius

Frankfurtas, birželio 26 d. (BNS) — „Lietuva jau davė suprasti, kad parama Kaliningradui (Karaliaučius - red.) taps vienu pagrindinių jos pirmininkavimo Baltijos jūros valstybių tarybai tikslų“, šią savaitę rašo įtakingas Vokietijos laikraštis „Frankfurter Allgemeine“ apie Lietuvos pastangas įjungti kaimyninę sritį į Baltijos regiono bendradarbiavimą.

Dienraštis cituoja prezidento Valdo Adamkaus pareiškimą tarptautinėje konferencijoje Gotlande, kad Lietuva tokiu būdu nori įnešti savo indėlį, įtraukiant Rusiją į Baltijos jūros regiono bendradarbiavimą.

Be to, primena laikraštis, Lietuva rugšėjį Kaune rengia tarptautinę konferenciją apie Karaliaučiaus ekonominę raidą. Kita panaši konferencija,

rengiama Lietuvos, Lenkijos ir Rusijos parlamentų, vyks Karaliaučiaus srityje mieste Svetlogorske.

„Vilniuje teigiama, kad reikia atsisakyti įvaizdžio, jog iš Kaliningrado kyla tik karinė ar kokia kita grėsmė, todėl saugumo politika ir kariniai reikalai pokalbiuose neturėtų būti akcentuojami“, rašo „Frankfurter Allgemeine“.

Tačiau, pasak laikraščio, „augantis ekonominis bendradarbiavimas vėliau gali tapti ir paskata nusiginklavimui bei demilitarizavimui“. Laikraštis pastebi, kad Lietuva „įmisi iniciatyvos ne šiaip sau“.

„Lietuva sudominta užkirsti kelią alkoholio, ginklų, automobilių, cigarečių ir narkotikų kontrabandai, ateinančiai iš Kaliningrado ir praėjusiais metais net pakenkusiai tarptautiniam Lietuvos įvaizdžiui. Be to, Lietuvai iš Rusijos URM buvo įspėta, kad pasirašytosios valstybės sienos sutarties patvirtinimo galima tikėtis tik tuomet, kai pagerės ekonominiai Lietuvos ir Kaliningrado santykiai“.

„Lietuva su savo Kaliningrado iniciatyva pagaliau nori dar ir kito tikslo: po sėkmingo susitaikymo ir 'strategines sąjungos' su Lenkija, antrasis, kur kas sunkesnis laimėjimas busiosios narystės ES kontekste būtų Kaliningrado įtraukimas į Baltijos jūros bendriją“, susumuoja Vokietijos dienraštis.

KALENDORIUS

Birželio 30 d.: Pirmieji Romos Baznyčios kankiniai (mirė 64 metais); Adėlė, Otomas, Emilija, Lucina, Skaidas, Novilė.

Liepos 1 d.: Palaimintasis Junipero Serra, Kalifornijos misijų steigėjas (1713-1784); Julijus, Regina, Gandrutis, Liepa, Taurimas. Kanados diena (Kanadoje).

SVEIKATOS KLAUSIMAI

VYRAS BE VYRIŠKUMO — KAIP
KUBILAS BE DUGNO

JONAS ADOMAVIČIUS, M.D.

Šių metų pradžioje Ispanijoje, Barcelonos mieste susirinko iš viso pasaulio 92 kraštų 7,000 urologų-slapių takų ir lyties organų sutrikimų tvarkytojų.

Ten jie gildino savo srities ligas, įskaitant ir vyriško intymumo psichologinį nepajėgumą — impotenciją. Ši negerovė dabar visame pasaulyje labai plačiai aptariama, kai pirmą kartą medicinos istorijoje rastas vaistas „Viagra“, kuris pripildo varpą krauju ir tuomi įgalina vyrą normaliai atlikti intymų aktą. Vyrų pasijuto kaip danguje esą ir prasidėjo jų čia Amerikoje bent 40 milijonams velykiškas prisikėlimas į normalios šeimovės gyvenimą.

Iki šiol tokie „bedugnai kubilai“ stengėsi atstatyti vyriškumą įvairiausiais būdais, bet nebuvo reikiamai patenkinti. Dabartinis vaistas „Viagra“ jiems daug žada. Dabar išaušo visai kita gadynė: vyras su tablete „Viagra“ pajėgia vėl būti vyrišku, o ne „bedugniu kubilu“.

Bet čia dar ne viskas — neperšokę per griovį nesakykime „op“. To vaisto tik po vieną tabletę per dieną ir reikale naudojimas gresia rimtu sveikavimu. Jau susekta, kad, pervartojant šį vaistą, suseraga akies išsklotos — suseraga retinitis pigmentosa — tai apakimu gresianti negerovė. Daugiau pagyvenus, galės išlikti gausėnis panašų negerovių būrys.

Organinės nevyriškumo
priežastys

Čia pirmu smuiku groja alkoholis, kuris nusilpnina vyro vyriškumą, o tas ima kaltinti žmoną, esą ji su kitu bendraujanti. Tada šeimoje didelė trintis atsiranda. Puse cukraligės sergančiųjų virsta minėtai „bedugnais kubilais“. Trečias vyro vyriškumą priešas — tai jo amžius. Tai gamtos dėsnis: vyriška jėga vyriui nereikalinga, kai jam nereikia daugiau šeimovės prieauglio. Dar prieš vyro vyriškumą veikia imami prieš padidintą kraujospūdį vaistai, dar pasilpusios skleidės (hypogonadizm), dar gūžio liaukos silpna veikla (hypothyroidism), dar Addisono liga, Cushingo sindromas, pituitarinės smegenyse liaukos netvarka. O kur dar prostatos ligos, jos operacijos, varpos ir jos latako sužalojimas, arterijų priskretimas, zinko kraujyje stoka... Vis tai organinės nevyriškumo priežastys. Jos pirmiausia sutvarkytinos, norint „bedugniui kubilui“ dugną susigrąžinti.

Pagaliau ir psichologinės priežastys toliau vyriškumą nuo vyro. Toks baimingumas yra stiprus vyriškumo nuo vyro šalintojas. Minėtas naujas vaistas „Viagra“ padeda tik psichologiniam nevyriškumui atsiradus. Tais atvejais yra būtinas su gydytoju pasitarimas.

Būtinis gyvenimo būdo
sutvarkymas

Tik normalus žmogus, tai yra išmintingasis — dorai gyvendamas, nekenkia sau, kitam ir netiesiogiai aplinkos, pajėgia ir intymume normaliai tvarkytis. Toks tik per kitam gero padarymą susilaukia laimingų dienų. Tai priešingybė savanaudiškumui — vien savo naudai gyvenimui. Pats sau

nekenkdamas ir kitam vien žmoniškai padėdamas, net ir pensininko dienų sulaukęs, per daug nenusimena dėl vyriškumo stokos.

Tikriausias vyriškumo užlaikymas yra žmogaus normalumas valgyje, gerime, apsiėjime gyvenant, įskaitant ir intymumą — ne vienos savo jėgos per daug neiškovojant. Taigi, saikas visame kame yra geriausias vaistas ir prieš vyro kubilui dugno iškritimą. Jau vien sveikas ovo-lakto-vegetariškas maistas toliau arterijų priskretimą ir net pensininkui užtikrina visų jo kūno dalių tinkamą aprūpinimą krauju, įskaitant ir lyties organus, kurie be kraujo neatlieka savo darbo. Sekmės.

MODERNIAUSIA
INTENSIVIOS
KARDIOLOGIJOS
TARNYBA

Antradienį, birželio 23 dieną Vilniaus universiteto ligoninėje „Santariškių klinikos“ atidarytas intensyvos kardiologijos skyrius.

Perplanavus ir nustačius kai kurias ligoninės patalpas, išsigijus modernios aparatos naujais Kardiologijos kliniko padalinys — intensyvos pagalbos skyrius — įrengtas pagal naujausių pasaulinių technologijų reikalavimus. Tokia galimybė suteikė 1998 metų pradžioje pasirašyta Medko Medical Ltd (Suomija) ir Lietuvos Respublikos Sveikatos apsaugos ministerijos sutartis dėl medicinos technikos įrengimų tiekimo Lietuvos asmens sveikatos priežiūros įstaigoms. Tarp kitų, 500,000 dolerių buvo skirta Vilniaus universiteto ligoninės „Santariškių klinikos“ Intensyvos kardiologijos skyriui. Už šias lėšas ir nupirktą moderni aparatūra.

Kardiologijos klinikoje intensyvi pagalba kasmet teikiama daugiau kaip 1,800 ligoninių, sergančių ūmiu miokardo infarktu, nestabilia krūtinės angina, pasireiškus gyvybei grėsmingais širdies ritmo sutrikimais. Sunkiausi ligoniniai „Santariškių klinikos“ atvežami ne tik iš Vilniaus miesto, bet ir viso krašto.

Prof. Aleksandro Laucevičiaus vadovaujamoje Kardiologijos klinikoje taikomi naujausi medicinos mokslo pasiekimai, tiek diagnozuojant širdies ligas, tiek ir jas gydant (Elta)

Arkivysk. Julijono Steponavičiaus (1911-1991) palaikai iš Vilniaus arkikatedros požemių perkelti į Tremtinių koplyčią (viršuje); iškilmingos šv. Mišios koplyčioje — apačioje.

BAŽNYČIA LIETUVOJE IR
PASAULYJEARKIVYSKUPŲ J.
STEPONAVIČIAUS
PALAIKAI PERKELTI Į
TREMTINIŲ KOPLYČIĄ

Birželio 18-ąją — arkivyskupo Julijono Steponavičiaus (1911-1991) mirties dieną — karstas su jo palaikais iš Vilniaus arkikatedros požemių perkeltas į tremtinių koplyčią. Iškilmingas mišias už arkivyskupą — tremtinį J. Steponavičių aukėjo Vilniaus arkivyskupas Audrys Juozas Bačkis, vyskupas Jonas Boruta ir Juozas Tunaitis, Kaišiadorių vyskupas Juozas Matulaitis. Panevėžio vyskupas Juozas Preikšas, arkivyskupi kunigai. Arkivyskupas J. Steponavičius yra gimęs etninės lietuvių žemės — Gervėčių parapijoje, dabartinėje

Baltarusijos teritorijoje. Baigęs Vytauto Didžiojo gimnaziją Vilniuje, įstojo į Vilniaus kunigų seminariją. 1936 metais jį baigė teologijos magistro laipsniu. Kanigavo Rode, Gardine, Palūšėje, Adutiškyje.

1955 metų vasarą popiežius Pijus XII kunigą J. Steponavičių nominavo tituliniu Antarados vyskupu ir paskyrė Panevėžio vyskupo Kazimiero Paltaroko augziliu. 1955 m. rugėjo mėn. Panevėžio katedroje J. Steponavičius buvo konsekruotas vyskupu. 1958 metais, mirus vyskupui K. Paltarokui, vyskupas J. Steponavičius pradėjo administruoti Vilniaus ir Panevėžio vyskupijas. Tačiau po kelerių metų ilgiems dešimtmečiams komunistinės valdžios buvo

ištremtas į Žagarę. Tik 1988 metais jam buvo leista grįžti į Vilnių ir eiti apaštalinio administratoriaus pareigas.

1989 metų kovo 10 dieną popiežius Jonas Paulius II vyskupą J. Steponavičių pakėlė arkivyskupu ir paskyrė Vilniaus ordinaru. Tremties vargai ir rūpesčiai palaužė sveikatą — 1991 metų birželio 18 dieną po sunkios ligos arkivyskupas J. Steponavičius iškeliaavo pas Viešpatį.

Vilniaus arkikatedros Tremtinių koplyčioje įrengta niša, kurioje bus įmūrytas čia perkeltas karstas su tremtinio arkivyskupo J. Steponavičiaus palaikais.

Nuo koplyčios sienos iš porteto žvelgia kitas tremtinys — arkivyskupas Metislovas Reinyš, nukankintas Vladimiro kalėjime. Jo palaikų surasti nepavyko — į Vilnių buvo parvežta tik saują žemių.

(Elta)

BAIGĖSI AZIJOS
SINODAS

Gegužės 14 d. iškilmingomis šv. Mišiomis šv. Petro aikštėje baigėsi beveik mėnesį trukęs Azijos sinodas. Per šv. Mišias popiežius Jonas Paulius II apgailestavo, kad sinode negalėjo dalyvauti Kinijos vyskupai, ir išreiškė viltį, jog „dabartiniai sunkumai bus įveikti, ir artimiausia proga šios šalies vyskupai galės susitikti su savo broliais Bažnyčioje“. Tikimės, kad Kinijos Liaudies Respublika, vis labiau atsiverdama pasauliui, ir Kinijos Bažnyčiai leis vis labiau atsiverti visuotinei Bažnyčiai — sakė jis. Popiežius taip pat tvirtino tikėjimą, kad Evangelijos skelbimas Kinijoje galiausiai atnešias „gausių vaisių“.

Prieš baigiamąsias šv. Mišias 260 sinodo tėvų iš Azijos, taip pat Romos kurijos ir kitų žemynų atstovai apibendrino sinodo rezultatus 59 tezėmis, kurios bus perduotos popiežiui, parengsiančiam posinodinį dokumentą. Šis dokumentą popiežius Jonas Paulius II, matyt, paskelbs kitais metais numatyto apsilankymo Azijoje metu.

Gegužės 13 d. Azijos sinodo dalyviai paskelbė baigiamąjį pareiškimą, kuriame, be kita ko, reiškiamas susirūpinimas dėl neigiamų okinės globalizacijos padarinių. Pirmojo pasaulio Bažnyčių prašoma „solidarizuotis su vargšais Azijoje“. Savo vyriausybės bei tarptautinės finansinės instancijos jos turėtų skatinti rinktis „globalizacijos be išstūmimo“ kryptį. Sinodas pirmytina siūlo atėjancio 2000 metų jubiliejaus proga iš naujo įvertinti Trečiojo pasaulio užsienio skolas ir bent sumažinti jas toms šalims, ku-

rias jos labiausiai sleigia.

Baigiamajame dokumente pabrėžiama, kad Bažnyčia Azijoje yra gyva, tačiau turėtų daryti didesnę įtaką šios pasaulio dalies plėtrai. Sykiu sinodo tėvai atkreipia dėmesį į krikščionis, kurie ir šiandien įvairiose šalyse gyvena sunkiomis sąlygomis. „Dalyviai, atstovaujantys valstybėms, kuriose Bažnyčia buvo praeityje persekiojama, ir Bažnyčioms, susiduriančioms su didėjančia nepakanta“, padėjo geriau suprasti tokių krikščionių padėtį.

Išskyrus Filipinus, Bažnyčia visur šiame milžiniškame žemyne yra mažuma. „Tačiau vietinės Bažnyčios yra gyvos, ir kai kurios pasižymi didele dinamika“, — rašoma dokumente. Beveik visur daug pašaukimų į kunigystę ir pašvęstąjį gyvenimą, džiugina pasauliečių sąmoningumas bei veikla. Sinodo tėvai pabrėžia Bažnyčios Azijoje dėmesį vargšams, su džiaugsmu konstatuodami, kad kai kurie krikščionys atsiaikavo savo privilegijuotą vietą, kad bendrai dalytųsi gyvenimu su vargšais bei engiamaisiais, ir kovoja už jų teises.

Vyskupai, iš Vatikano sveikindami visus Azijos katalikus bei krikščionis, ragina ginti ekumeninius santykius. Sykiu jie teigiamai įvertina didžiųjų Azijos religijų — induizmo, budizmo, judaizmo ir islamo — dvasingumą bei vertybes. Bažnyčia, anot jų, nori abipusės pagarbos dvasia dalytis šių tradicijų turtais ir bendradarbiauti su jomis „gerinant mūsų tautų gyvenimo kokybę“.

Azijos vyskupams kelia nerimą „daugelio Azijos valstybių gyventojų kančios, kurias sukelia prievarta, vidiniai nesutarimai, taip pat įtampa bei karai tarp tautų“. Jie reikalauja nutraukti Irako embargo, dėl kurio pirmiausia kenčia moterys ir vaikai. Sinodo tėvai taip pat atkreipia dėmesį į grėsmę, kurią kelia plintanti karo pramonė, kad kai kuriose Azijos valstybėse gyventojai kenčia „dėl politinių režimų, beveik nesiskaitančių su didesne laisvės ir pagarbos jų pagrindinėms teisėms lūkesčiais“, kitose tebevyksta kovos už nepriklausomybę ir didesnę autonomiją. BŽ, 1998 m., Nr. 10

• **Kaišiadorys.** Vasario 12 d. vysk. J. Matulaitis čia pašventino „Vilties“ bendrijos Kaišiadorių skyrus įsteigtą paramos šeimai centrą. Steigiant šį centrą kaišiadoriečiams daug padėjo Vokietijos Drenštainfurto miesto Kolpin go šeimos nariai. Centro at-

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$95.00. Foreign countries \$110.

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Matinant pašto išlaidas, pakvitavimai už gautas prenumeratas neįsijunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėti, pažymima, iki kada yra užsimokėjus.

DRAUGO prenumerata yra mokama iš anksto.			
	Metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	\$95.00	\$55.00	\$35.00
Kanadoje ir kitur	(U.S.) \$110.00	\$60.00	\$40.00
Kanadoje	(Kanados dol.) \$160.00	\$86.00	\$58.00

Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$55.00	\$40.00	\$30.00
Kanadoje ir kitur	(U.S.) \$60.00	\$45.00	\$35.00
Kanadoje	(Kanados dol.) \$86.00	\$65.00	\$50.00

Užsakant i Lietuva:			
(Air cargo)	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida	\$55.00		
Užsakant i užsienį oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Tik šeštadienio laida	\$160.00	\$85.00	

Vyriausios redaktores — Danutė Bindokienė
Administratorius — Valentinas Krumpelis
Moderatorius — kun. Viktoras Rimšelis

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija už skelbimų turinį neatka. Skelbimų kainos atsijunčiamos, gavus prašymą kà nors skelbti.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo.

Prašome siunčiant pasilikti kopiją.

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.

KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS

7722 S. Kedzie Ave.

Chicago, IL 60652

Kab. tel. 773-471-3300

DR. JOVITA KERELIS

DANTŲ GYDYTOJA

9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL

Tel. (708) 598-8101

Valandos pagal susitarimą

ARAS ŽIJOBA, M.D.

INDRĖ RUDAITIS, O.D.

AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA

1020 E. Ogden Ave., Suite 310

Naperville, IL 60563

Tel. (630) 527-0090

3825 Highland Ave.,

Tower 1, Suite 3 C

Downers Grove, IL 60515

Tel. (630) 435-0120

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS

DR. PAUL KNEPPER

AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA

166 E. Superior, Suite 402

Valandos pagal susitarimą

Tel. 312-337-1285

LINAS SIDRYS, M.D.

Akų ligos / Chirurgija

9830 S. Ridgeland Ave.

Chicago Ridge, IL 60415

Tel. 708-636-8822

4149 W. 63rd St.

Tel. 773-735-7709

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.

4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL

Pirmas apyl. su Northwestern-un-to

diplomui, lietuviams sutvarkys dantis

už prieinamą kainą. Pacientai

priimami absoliučiai punktualiai.

Susitarimai (kalbėti angliskiai)

Tel. 708-422-6260

DR. A.B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS

3900 W. 95 St. Tel. 708-422-0101

Valandos pagal susitarimą

Pirmad. 3v.p.p. — 7v.v., antr. 12:30-3v.p.p.

treč. uždaryta, ketvirt. 1-3v.p.p.

penktad. ir šeštad. 9v.r. — 12v.p.p.

EDMUNDAS VŽINAS, M.D., S.C.

Specialybė — Vidaus ligų gydytojas

Kalbame lietuviškai

6187 S. Archer Ave. (prie Austin)

Tel. 773-585-7755

Valandos pagal susitarimą

darymo iškilmes dalyvavęs

šios Kolpinto šeimos atstovas

Otto Jungen patikino, kad ir

kiti Vokietijos miestų kolpin-

giečiai parems kaišiadoriečių

projektą, kuriuo norima padė-

ti negalios ištiktiems vaikams

integruotis į bendrąsias bei

visuomenės aplinką.

• **Nemakščiai.** Balandžio

26 d. 50 metų kunigystės jubi-

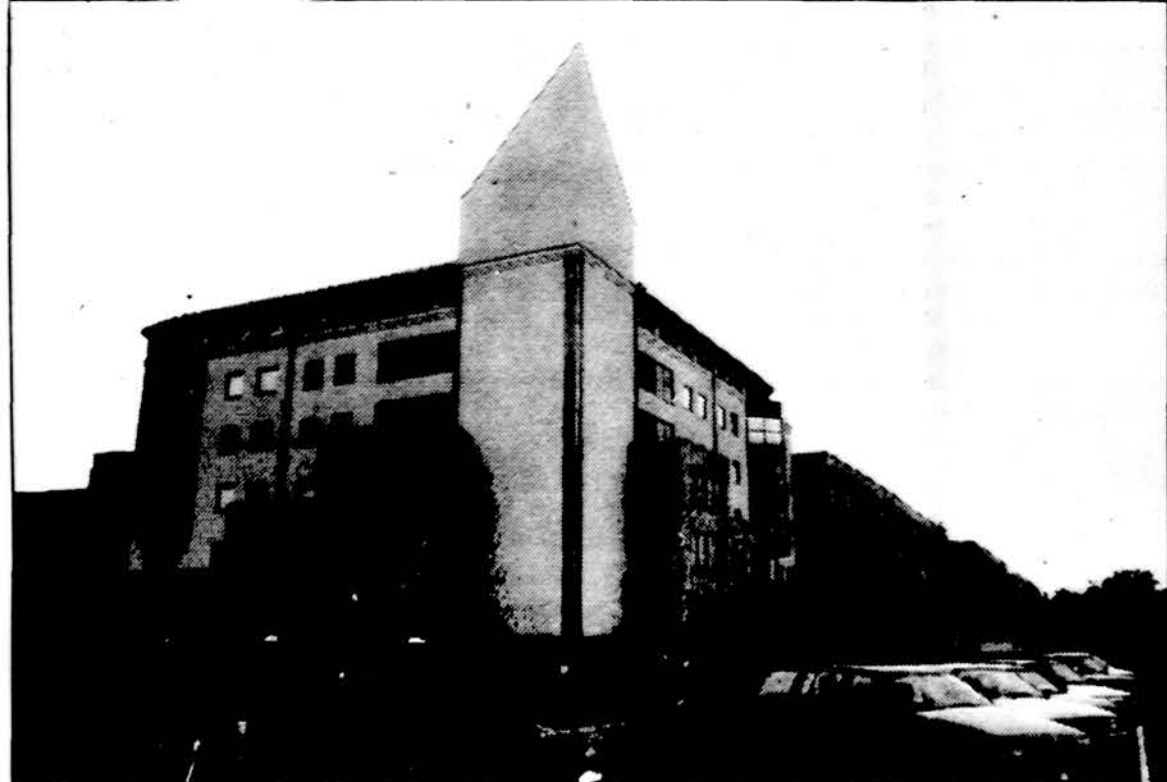
liejų čia šventė buvęs šios pa-

rapijos klebonas ir bažnyčios

statytojas, dabar altaristas kun.

Kazimieras Rimkus, OFM,

Cap.

Vilniuje įkurta privati širdies chirurgijos klinika, pirmoji tokia medicinos įstaiga visoje buvusios Sovietų Sąjungos teritorijoje.

Nuotr. Eltos

PURVINAIS BATAIS TIESIAI ANT ALTORIAUS

EDMUNDAS SIMANAITIS

Žurnalo „Kardas“, Nr. 3-4 1998 m. išspausdintas straipsnis „Karinei istorinei spaudai — viceministro užkarda“. Privatu paaikšinti šiame rašinyje paskleista dezinformacija.

Žurnalo „Kardas“ redaktorius A. Martinionis ir leidyklos „Kardas“ tarybos pirmininkas V. Ašmenskas 1998 m. kovo 3 d. laiške Krašto apsaugos ministerijai nusiskundė, kad „provincijoje besibazuojantys kariniai daliniai (karininkai) žurnalo neskaityt, o kai kur jis net nežinomas“. Ten pat pabėdota, kad prastai perkamos A. Martinionio knygos ir išreikštas noras „sulaukti teigiamos paramos“. Tikriausiai laiško autoriai suprato „teigiamą paramą“ tik finansine prasme. Gerai mename sovietmetį. Tada partiečiai privalejo prenumeruoti „Komunistą“. Prieštaraujanti nebūdavo. Kokį tiražą „centras nuleisdavo“, tokį rąjomai ir pasikirdavo. Nors redaktoriai ir turi tvirtą kompartijos ideologą ir propagandisto patirtį, kažin ar sovietmečio praktika nepriklausomybės sąlygomis pataisytų žurnalo reikalus.

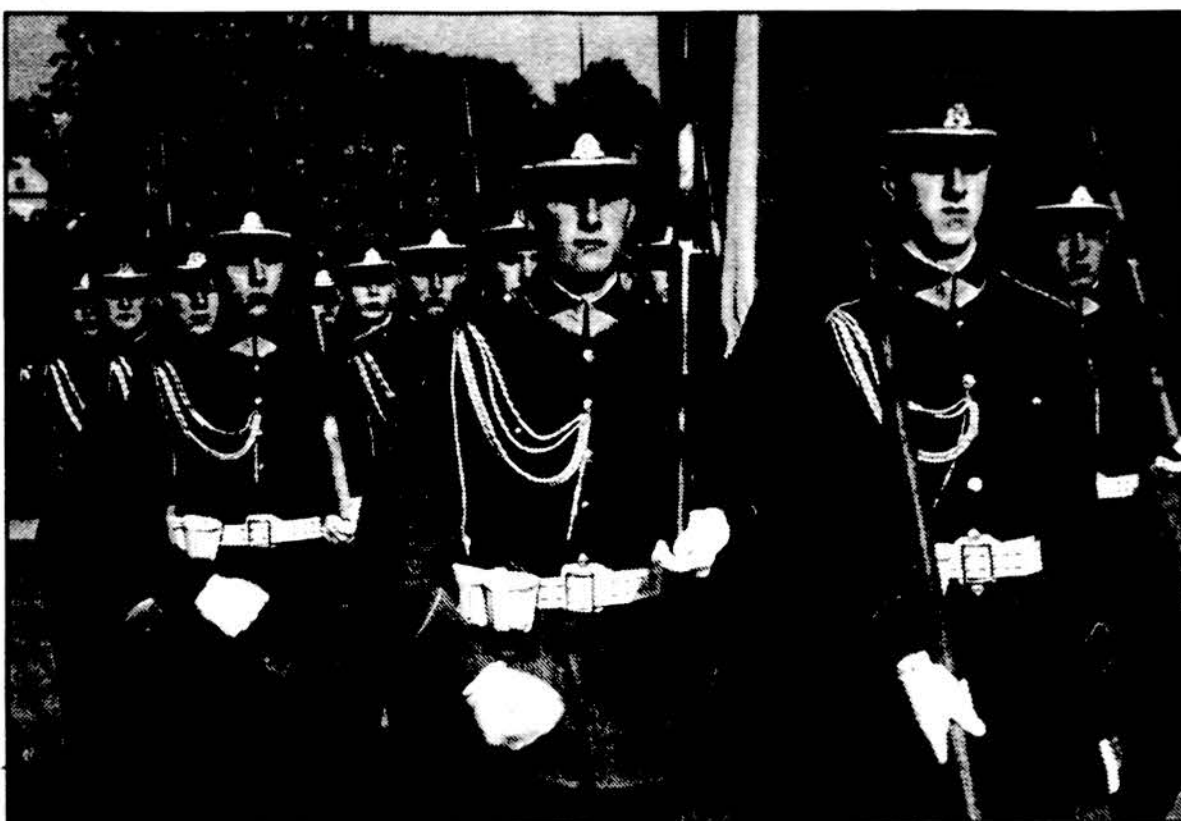
Tačiau grįžkime prie mano atsakymo, kurį pacituosiu išties: „Dekokime už laišką ir pateiktus knygų platinimo pasiūlymus. Padėtis iš tikrųjų taisyti. Imamasi priemonių racionaliau planuoti bibliotekų formavimą, atsižvelgiant į poreikį aprūpinti batalionų bibliotekas kariuomenės istorijos literatūra ir finansavimo išteklius. Iki šiol struktūrinių padalinių bibliotekos įsigyda knygų savo nuosavybe. Nagrinėjama centralizuoto knygų įsigijimo ir paskirstymo galimybė. Privaciam žurnale „Kardas“ spausdinama nemažai vertingos istorinės ir publicistinės medžiagos, tačiau pasitaiko publikacijų, kuriose Lietuvos kariuomenės interesai neatpindimi. Tobulinant tematiką, redakcijai aktyviau bendraujant su batalionų karininkais, galima būtų ir privaciam žurnalui laimėti didesnę populiarumą. Tokios galimybės visada egzistuoja“.

Galėčiau pridurti, kad redakcijos ir leidyklos tarybos nariai, lankydami daliniuose, susitikdami su savo tikrais ar potencialiais skaitytojais, betarpiškai pajustų nūdienos karininkijos nuotaikas, pagėdavimus ir poreikius. Del to neturėtų užsigauti nei redakcija, nei leidykla. Žurnalas turėtų natūraliai darytis vis reikalingesnis, vis daugiau teikiantis aktualijų skaitytojui, turinčiam specifinių poreikių.

Čia KAM ir žurnalo redakcijos koordinuotos pastangos galėtų būti vaisingos. Ketvirtoji valdžia, o ypač kai ji pretenduoja į privatus žurnalas, taip pat turi būti ir morali, ir jaučianti atsakomybę už savo veiklą.

Negalima pamiršti ir esminių skirtumų tarp tarpukario nepriklausomos Lietuvos karininkijos žurnalo ir dabartinio. Pirmiausia, tada žurnalas nebuvo vieno asmens nuosavybė, kaip dabar. Žurnalas „Kardas“ yra privati A. Martinionio nuosavybė. Ši aplinkybė komplikuoja žurnalo tematikos formavimą, paramos ir įtakos reikalus. Anaipol šia užuomina nemėginama klibinti nuosavybės teisių. Tai teisės saugos reikalas. Anuometiniame „Karde“ nebūdavo straipsnių, atspindinčių siaurųjų grupių interesus. To meto karininkijos pilietiško ir profesinės garbės samprata buvo itin stipri ir pastovi.

Reikalauti pirkti tik vieno autoriaus knygas, būtų klaida. Kariuomenės bibliotekose dar pasigendama daugelio autorių knygų, o pirmiausia „Laisvės kovų istorijos“ seriale tomų. Jų šiandien jau net dvidešimt trys išleisti! Tai unikalus autentiškų apie šiam amžiuje ilgiausiai trukusį tautos pasipriešinimą žinių šaltinis. O kur dar žinomų istorikų ir tyrinėtojų Arvydo Anušausko, Jono Kedžio, Nijolės Gaskaitės, Algio Kasėtos, Bonifacio Ulevičiaus ir kitų veikalai, atsiminimai, dokumentų rinkiniai. Jie visi turėtų būti bent jau svarbiausiose bibliotekose. Istorinio turinio ir atsiminimų knygų rinkoje yra pakankamai, tačiau pilietiška ugdancio grožinės literatūros pasigendama. Tame piktame straipsnyje metamas kaltinimas — esą „per asuonerius nepriklausomybės KAM nei žurnalo, nei karinio turinio knygų leidimui ne centos neskyrė“. Toks teiginys neatitinka tikrovės ir vertintinas kaip šmeiztas. Gerai žinoma, kad atkurtas „Kario“ žurnalas (dabar — savaitraštis) eina nuo 1991 metų. Vien šiais metais knygų leidybai iš biudžeto lėšų skirta 166,000 litų. Numatyta išleisti unikalių leidinių, pavyzdžiui, studijų albumą, skirtą gen. A. Gustaičiui, dvikalbį leidinį apie Lietuvos kariuomenę 1918-1998 metais ir kt. Ministerijos dėmesys aukščiausiam Lietuvos vidaus ir užsienio politikos tikslui — būtinumo stiprinti valstybinį saugumą aiškinimui, karių pilietiško ugdymo ir ryšių su visuomene plėtrai — yra

Iškilmingas kariuomenės paradas, skirtas Europos Sąjungos dienai, Nepriklausomybės aikštėje, Vilniuje, gegužės 10 d.

nuolatinis ir tolydžio stiprėjantis. KAM gavo iš paskirų autorių ir organizacijų pasiūlymą išleisti ir įsigyti knygų sumai, artejančiai prie milijono. Tačiau tiek norai, tiek ir pasiūlymai derinami su biudžeto galimybėmis. Be to, prisiimkime nesenus laikus, kai pristigdavo pinigų net karininkų algoms išmokėti, kai kareivio apmokymui per metus tebuvo skiriami tik trys šoviniai. Šiems metams Seimas skyrė pusantro karto daugiau lėšų, negu pernai. Jų panaudojimas griežtai kontroliuojamas. Be to, ministerija įsigyda ir įsigyja įvairių autorių knygų.

Tame patime redakcijos puslapyje gardžiuojamasi KAM darbuotojų padaryta klaida generolo A. Gustaičio kalendoriuje — „neatskiriama savos ir svetimos valstybės lektuvų“. Mat, vietoj gen. A. Gustaičio sukonstruoto ANBO, parodytas sovietų gamybos biplanas su lietuviškais atpažinimo ženklais. Beje, toji klaida buvo ištaisyta, paaiškinus priežastis ir atsiprašius reikių kritikų. Tarp kitko, nūdienos Lietuvos kariuomenė neturi nei vieno „lietuviško“ ginklo. Visi iš užsienio. Tik ženklai mūsų. Viena bėda — ne bėda. Šioje srityje apmaudžių pravonių pasitaikė daugiau. Vienas mitrus leitenantas neatskyrė traktorininko nuo kareivio. Klaida biudžetui kainavo 24,000 litų.

Užsakant prenumeratą, atrodė, nemokėta suskaičiuoti iki dvidešimties — kam nieko, o kam pakartotinai. Vėl nuostoliai. Jubiliejinis leidinys apie kariuomenę jau antri metai iš vystyklų neišlenda. Irgi praradimas ne tik laiko, bet ir lėšų. Bet kas klaidų nedaro?

Štai tame patime „Kardo“ numeryje (1998 Nr. 3-4) prie Lietuvos technikos muziejaus direktoriaus A. Gamziuko straipsnio apie birg. gen. A. Gustaičio lektuvus ANBO įdėtos dvi nuotraukos su klaidinčiais užrašais. Ar autorius, ar redakcija, neatskyrė trimenčio nuo propelerio nuodimencio — sukti galvos neverta — rasis išmanančių specialistų. ANBO — IV prototipas turėjo kitokią variklį, dvimentį propelerį ir buvo pažymėtas borto numeriu 52. O ANBO — 41 serijos lektuvai turėjo trimenčius propelerius ir trizėnklius borto numerius. Taigi klaidų padaro ne tik ministerijos valdininkai, bet ir muziejų direktoriai ir žurnalo redaktoriai. Prisimenant seną generolui A. Gustaičiui skirtą kalendoriaus istoriją, tiktų pakartoti patarę — juokėsi puodas, kad katilas juodas.

Karių ir tarnautojų pilietinio ugdymo darbe — plačiausi dirvonai. Didžiama į krašto apsaugos sistemą atėjo iš sovietmečio: kas iš sovietų armijos, kas iš servilizmo bacilomis apkrestos visuomenės dalies, kas iš privilegijuotos nomenklatūros, kas iš sibiro ar lagerių, kas iš užsienių pargrįzo, nemaža dalis jau nepriklausomoje Lietuvoje karo mokslus išėjusi. Iš tiesų — taisytių dalykų daug. Sovietmečio raugas išėina pamazu. Žinome gerai, kad būdami valstybės piliečiai, turime gebėti vidaus reikalus spresti, vadovaudamiesi demokratijos ir pakantų principais. Karininkams ir karius skirti žurnalai čia turi neribotas galimybes darbuotis itin vaisingai. Turime didžiulius ir džiaugtis, matydami kariuomenės ir ypač ka-

rininkijos pozityvų nusiteikimą Lietuvos valstybingumo atžvilgiu. Pavojaus atveju mūsų kariai garbingai atliktų priesaiką patvirtintą tėvynės gynyimo pareigą.

Teigiama, kad „politiniai kaliniai ir tremtiniai už KAM lėšas, sau nusipirko visą knygų „Žygis į Vilnių“ tiražą“. Politiniai kaliniai ir tremtiniai nieko negali nusipirkti „už KAM lėšas“. Ministerijos biudžeto lėšų naudojimas yra tikslinis ir griežtai kontroliuojamas. Vyriausybė savo 1997-05.16 nutarimu Nr. 474 skyrė lėšų „Krašto apsaugos ministerijai — 136,000 litų, iš jų 120,000 litų partizanų rėmėjams apdovanoti Lietuvos partizanų pasipriešinimo kovų 53-ųjų metinių progą ir 15,000 litų renginių organizavimo išlaidoms iš dalies padengti“. Lietuvos Respublikos Valstybės Kontrolė savo 1998.03.12 ataskaitoje Nr. 110-6-14 konstatavo, kad „knygų Lietuvos partizanams bei partizanų rėmėjams apdovanoti pirkimui panaudota — 9,240 Lt (...), kad Vyriausybės skirtos lėšos panaudotos pagal paskirtį“. Tai rodo, kad ministerija partizanų — karių savanorių pagerbimui ir paramai skiria vis daugiau dėmesio Kam naudina dezinformuoti visuomenę, skleidžiant iš piršto laužtą abejonę apie neva neteisėtą lėšų panaudojimą.

Taisytių dalykų kariuomenėje dar yra daug. Reikia džiaugtis bendromis pastangomis, stiprinant krašto apsaugos sistemą, ugdant jaunųjų kareivių ir karininkų pilietišumą. Ši provokacija, kitaip jos ir nepavadinasi, verčia atkreipti dėmesį į keletą esminių problemų.

(Nukelta į 4 psl.)

Danutė Bindokienė

Šimtamečiai jau nebestebina

Birželio mėnesį, baigiantis mokslo metams, ne kartą televizijos žurnalistai pamini, kad aukštesniosios ar net aukštosios mokyklos diplomą atsiimti, tarp jaunų moksleivių bei studentų, žygiavo ir brandaus amžiaus sulaukęs asmuo. Tai žmonės, kurie dėl vienokių ar kitokių priežasčių neturėjo progos mokslo baigti jaunystėje, bet neprarado noro ir ryžto siekti diplomą.

Amžiaus riba šiuo atveju, atrodo, nelabai esminis dalykas, kaip akivaizdu birželio 16 d. „Chicago Tribune“ išspausdintame straipsnyje apie 98 metų moterį, gavusią gimnazijos baigimo diplomą Bostone. Nors ji gyvena slaugos namuose ir turi nemažai sveikatos problemų, vis tik turėjo pakankamai jėgų kasdien po kelias valandas praleisti prie pamokų, kol pagaliau išsilaikė baigiamuosius egzaminus. Ruoštis egzaminams jai padėjo keli ketvirtosios klasės gimnazistai, kurie šimtą metų pat gavo savo diplomus. Nėra abejonės, kad ryžtingoji senutė turėjo nemažai įtakos tiems jaunuoliams ir pakeitė jų pažiūras į vyresnio amžiaus žmones.

Spėjama, kad ateinančio šimtmečio viduryje Amerikoje bus per 800,000 gyventojų, sulaukusių 100 metų amžiaus. Dabar jų yra apie 50,000, nuo 1980 m. šiam skaičiui padidėjus bent 15,000. Apskritai žmonės dabar daug ilgiau gyvena, ilgiau būna sveiksnai, judrus, savarankiški, veiksmingi savo bendruomenės nariai. Daug kas dirba ir po oficialaus pensijos amžiaus. Prieš maždaug ketvirtį šimtmečio 65 metai buvo laikomi senatvės pradžia, tačiau dabar ši riba pastumta iki 85 metų. Tuo pačiu ir žmogaus amžiaus trukmė gerokai pailgėjo: nuo 47 metų šio šimtmečio pradžioje, iki 75 m.

Žinoma, čia kalbama daugiausia apie Amerikos gyventojus, kurių buities sąlygos yra kur kas geresnės kaip daugelyje kitų valstybių, ypač buvusių Sovietų Sąjungos valdose. Tačiau lietuvių, gyvenančių JAV, taip pat turėtų būti išskaičiuoti ir tų ilgą amžių skaičių, nes (tai galima pastebėti ir iš mirties pranešimų) vidutinė amžiaus trukmė yra per 80 metų. Netruksta ir gerokai vyresniųjų, net šimtamečių.

Daugumas mūsų tautiečių sėdi rankas susidėję, besiskundami senatve, nuoboduliu ir negaliomis. Tik pasivėlę ir telkinius, kur sužibūrę vy-

resnieji, ir pamatysime, kad jie net veiklesni už jaunesnius, nes visuomeniniais reikalais turi kiek daugiau laiko, kai nereikia kiekvieną dieną praleisti darbovietėje. Jie gyvai domisi savo aplinka, Lietuvos reikalais, skaito lietuvišką ir vietinę amerikiečių spaudą, daug kas turi kompiuterius, gauna informaciją per internetą ir pasaulio įvykius sužino daug greičiau negu gerokai už juos jaunesni. Jie taip pat dainuoja choruose, šoka tautinius šokius, keliauja aplankyti Lietuvą, išspausdintame straipsnyje apie 98 metų moterį, gavusią gimnazijos baigimo diplomą Bostone. Nors ji gyvena slaugos namuose ir turi nemažai sveikatos problemų, vis tik turėjo pakankamai jėgų kasdien po kelias valandas praleisti prie pamokų, kol pagaliau išsilaikė baigiamuosius egzaminus. Ruoštis egzaminams jai padėjo keli ketvirtosios klasės gimnazistai, kurie šimtą metų pat gavo savo diplomus. Nėra abejonės, kad ryžtingoji senutė turėjo nemažai įtakos tiems jaunuoliams ir pakeitė jų pažiūras į vyresnio amžiaus žmones.

Mūsų vyresniaisiais lietuviams remiasi daug svarbių darbų. Jie padeda vargstantiems Lietuvoje, organizuoja įvairius renginius, arba juose dalyvauja. (Tik pasidairykite koncerte, operoje, pokilyje — publika yra jau žilstelijusi, bet tai nereiškia, kad senstelijusi!) Jeigu ne vyresnieji, sales būtų tuščios, organizacijos neturėtų rėmėjų, o lietuviškai spaudai ateitų labai liūdno dienos.

Seniausia pasaulio moteris mirė pernai rugpjūčio mėnesį Prancūzijoje. Ji buvo sulaukus 122 metų amžiaus. Ne visų senųjų amžių lengva tiksliai nustatyti, tad ankstesnieji sovietų pasigymimai apie gerokai per 100 metų persitirusius savo piliečius, nėra labai patikimi. Paprastai, sulaukęs 100 ar daugiau metų, paklauiamasi, kur glūdi ilgo amžiaus paslaptis. Atsakymas visiems būdingas: judrumas, veiklumas, rūpestis kitais daugiau negu savimi, tikėjimas ir giedri nuotaika.

Pagal statistiką, maždaug 30 proc. šimtamečių yra dar savarankiški, nesiskundžia ypatingais sveikatos sutrikimais, bet apie 47 proc., sulaukę 95 m. ir daugiau, jau reikalingi priežiūros slaugos namuose. Atliktose apklausose 61 proc. amerikiečių pasisako, kad norėtų sulaukti 100 metų. Beje, tik maždaug vienas iš 10,000 gyventojų šiame krašte sulaukia tokio brandaus amžiaus.

Amžiaus trukmė — ne paties žmogaus pasiekimas laimėjimas, o ypatinga dovana, kurią turime ir vertinti, ir ja džiaugtis. Žmogaus amžių nevertėtų skaičiuoti skaičiais: yra jaunų metų, bet senų darbais; yra jau pagyvenusiu, kurių siela jaunesnė už kelis kart mažiau metų turinčių!

TRAKAI

PETRAS MATEKŪNAS

Nr.15 Tėsinys

Išdžiūvusią žolę, kuri virsdavo šienų, iš tos salos vilkte vilkdavo. Nuo to esą kilęs jos vardas. Taip pat šioje saloje bajorai baudavo baudžiauninkus. Abi šias salas — Raudonės ir Valkos — teskyrė 15 m tarpas.

Ypač gražiai atrodė trys salos, stovincios į kairę nuo Pirstsalio. Visos trys yra viena nuo kitos visai netoli, sudarydamos žalią liniją. Iš tolo atrodė, kad tai ne salos, bet Galvės ežero krantinė. Atskirų vardų jos neturi. Jos turi tik bendrą vardą — Viduriai.

Šiaurės rytuose yra sala, kurioje seniau ganydavo gyvulių bandas. Nuo to esą gavusi „Bandos“ vardą.

Visos salos, ar jos yra didelės, ar mažos, Galvės ežerui suteikia nepaprastą grožį.

Galvės ežere, kaip padavimo sakoma, yra paskandintas kunigaikščio Kęstučio auksas, sudėtas į didelę dėžę. Kas ją nuskindino — ar pats Kęstutis, ar kiti jo įsakymu — padavime nesakoma. Dėžė ne tik esanti užrakinta, bet taip pat apjuosta stipria grandine. Žvejai ją tinklu buvo net kelis kartus užkabinę, bet į paviršių iškelti nepavyko, nes ežero paviršiuje tuojau nuo tinklo atsikabina ir vėl nugrimsta į dugną.

Galvės ežeras niekuomet negrąžina skenduolių, kurie jame randa mirtį. Salos pilis, kaip padavime sakoma, stovi ant uolų, kurių viduryje yra milžiniško dydžio salė. Jos viduryje stovi aukuras ir ant jo sėdi paskutinis Krivių-Krivaitis, apsuptas vaidilūčių. Jis klausosi, ką skenduoliai, kuriuos atvedavo raudonakės žuvis, pasakoja. Sužinojęs iš jų, kas dedasi ant žemės, tuos skenduolius paversdavo ak-

menimis. Tuomet salėje, kaip ir pirmą, užviespataudavo ty-la.

Krivių-Krivaitis dar tebedėdė toje salėje. Jis laukia žinių iš Vilniaus, ar paausnotas kryžius ir varpas nenukrito iš Romuvos bokšto, kuris stovi Šventaragio slėny, ar vyriausias vaidyla pakėlęs rankas prie aukuro, siunčia karštą maldą galingajam perkūnui Krivių-Krivaitis vis dar laukia žinių...

Galvės ežeras iš visų pusių apsuptas didesnių ir mažesnių ežerų, kurie vienas su kitu susijungia sąsiauriais ar upeliukais. Žemėlapyje, kai į juos pasižiūri, atrodo lyg žmogus be galvos, būtent: Galvės ežeras sudaro žmogaus liemenį, Akmenės ir Skaisčio — rankas, Totoriškių ir Luko (Bernardinų) — kojas.

Iš jų didžiausias, išskyrus tik Galvės ežerą, yra Skaisčias, kuris savo forma, priklauso prie užtventinių ežerų. Jo ry-

tiniam krante buvo įrengta žydiški vandens sporto stovykla. Nuo jūros lygio jo paviršius yra 148,9 m. Jo gylis 32 m, o vidutinis — 9,51 m. Iš jo išteka Saidės upelis.

Vilniaus buriuotojų klubas vokiečių okupacijos metu Skaisčio ežere 1941 m. surengė buriavimo kursą, kuriam vadovavo dr. K. Aglinskis. Kursus suorganizavo Jurgis Noreika. Iš vokiečių valdžios jiems pavyko gauti burinės jachtas, stovincias Skaisčio ežere, kuriomis kursantai buriuodavo. Kursas lankė apie 200 skautų ir studentų. Jose dėstė dr. K. Aglinskis, Ingauinis, Jagutis, V. Šarūnas ir kiti komendantas B. Stundžia, o kvotimų komisijos pirmininku buvo dr. V. Didzys.

Akmenės ežeras yra vakarinėje Galvės ežero pusėje. Savo dydžiu užima trečią vietą — 276 ha. Jo paviršius 152,8 m nuo jūros lygio. Priklauso, kaip ir Skaisčio ežeras, prie

užtventinių ežerų grupės. Gana gilus.

Luko (Bernardinų) ežeras yra Galvės pietinė dalis, užima 88,7 ha plotą. Jo paviršius nuo jūros lygio pakilęs 148,9 m. Giliausia vieta 20,3 m, o vidutinė — apie 10 m. Jo vardo kilmė nežinoma.

Totoriškių ežeras yra vakarinėje Trakų miestelio pusėje. Tai lovinio tipo ežeras. Jo ilgis 2 km, o plotis apie 300 m. Giliausia jo vieta yra 20 m. Užima 70 ha plotą. Paviršius nuo jūros lygio 140 m. Jungiasi su Galvės ežeru.

Baltis yra Lendvario ežeras. Tai nedidelis ežerėlis, turis 2 km ilgio ir apie 200 m pločio. Užima 16 ha plotą. Jo paviršius nuo jūros lygio 148 m. Yra lovinio tipo ežerėlis, sujungtas kanalu su Skaisčio ežeru. Į jį teka Trakų ežerų vandens perteklius, o iš jo Soldės upeliu į Nerį.

Atsiliepiamai apie Trakus Trakų pilis, kuri stovi Gal-

vės ežero saloje, padarė ne tik didelį įspūdį diplomatams, ambasadoriams, bet ir poetams, rašytojams, dailininkams bei keliautojams. Ypač Trakais buvo sužavėtas Vene-cijos ambasadorius Ambrazjus Kantarini (Ambrosio Contarini). Trakuose jis buvo 1477 m. vasario 12 d. Jį iškilmingai priėmė Didysis Lietuvos kunigaikštis ir Lenkijos karalius Kazimieras. Kai tik jis sugrįžo į Veneciją po savo kelionės, tuojau aprašė tuos įspūdžius, kuriuos jam teko išgyventi pas Didįjį Lietuvos kunigaikštį ir Lenkijos karalių Kazimierą.

Trakus prisimena savo eilėraščiuose poetai Silvestras Gimzauskas ir Maironis. Silvestras Gimzauskas iškelia Trakų kunigaikštį galybę, bet kartu sielojasi, kad tos galybės neliko nė ženklo, džiaugiasi, kad dar išliko nors apgriuvusios pilys, kar praeties paminklai, o Maironis, mūsų tautos dainius, savo

eilėrašty „Trakų pilis“ (Čia jis apdainuoja Salos pilį), primindamas, kad „pilis buvusi garbinga ir jos aukštus valdovus užmigdė kapi“. Pilis, nors „pelėsiais ir kerpėmis apaugus“ dar tebestovi, „bet „amžiams begant, jos sienos nyksta apleistos“... Toliau poetas klausia pilies: „Tu Vytauto didžia galybė matei, kad joje tarp savo pulkų, Kur tavo galia, garsi padavimais? Kur ta senovė, brangi atsiminimais“.

Nuo mūsų poetų neatsiliko nei Julius Slovackis, nei Vl. Sirokomlė ir kiti. Poetas Julius Slovackis Trakus vadina Kęstučio sostine, ežerus, kurie supa Trakus — maremis, salos bokštą (donžoną) — pagonišką šventyklą, o virš jos tamsiojose debesyse žaibų blykčiojimą — „Perkūno akim“. Vl. Sirokomlė, 1852 m. pradedamas keliu po Lietuvą, pirmiausia aplankė Trakus.

(Bus daugiau)

APIE DEŠRAS, LAŠINIUS, SKILANDŽIUS IR „MOŠKES“

Vos prieš keletą dienų grįžau iš trijų savaičių viešnagės po Lietuvą, kur gausios giminės buvau vaišinamas kumpiais, skilandžiais, dešromis, lašinukais, suriais ir daugybe kitų, dar iš mažens priprastų gėrybių. Visa tai ne tik ragavau, bet ir buvau gundomas parsiverzt namo, į Ameriką. Toms pagundoms man pavyko atsisipirti, vadovaujantis mintimi, kad visa tai lengvai gali atsidurti Čikagos O'Hare oro uosto muitinės specialiose dėžėse, skirtose iš užsienio nelegaliai keleivių bandomų įvežti maisto produktų konfiskavimui ryšulėliams talpinti. Kitaip sakant, nedrįsau žaisti „Kates ir peles“ žaidimo, apie kurį vyr. redaktorė Danutė Bindokienė rašė „Draugo“ birž. 5 d. vedamajame. O visgi į mano lagaminą buvo pakliuvę butelis „Kalanapilio“ alaus, kurį muitinės tarnautojai ignoravo. Tačiau daug liūdniau baigėsi su viena moterim iš Lietuvos, „žaliojo bilieto“ savininke, tuo pačiu lėktuvu keliausiančia į šį kraštą laimės ieškoti.

Tikiuos, ji ant manęs nesu- pykys, kad jos nuotykius Čikagos muitinėje panaudosiu, norėdamas įtikinti kitus, kad ne viską galima įsivežti į šį kraštą ir kad jos patirti nemalonumai liks atgarsiu kitiems.

Ponia „X“ pastebėjau jau Vilniaus orouoste, nekantriai belaukiančią nemažai vėluojančio skrydžio į Amsterdamą Lietuvos oro linija. Vėliau netikėtai ją pamaciau ir Amsterdamo milžiniškame orouoste, pasimetusia, beklaidžiojančia, be pagalbos, be vakarietišku kalbų mokėjimo. Aš, kaip ilgą skautišką mokyklą perėjęs Amerikos ir Lietuvos pilietis, turedamas apšiai laiko iki skrydžio per Atlantą, pasiūliau padaryti gerą darbėlį, nurodymas teisingą kelią į lėktuvą Čikagon, į milžiną B-747, kuriuo ir aš skridau. Vėliau lėktuve jau pagelbėjau su muitinės deklaracijos formomis, kuriose nebuvo ko deklaruoti. „Žaliojo bilieto“ savininke taip pat man pasakė, kad Čikagoje jos niekas nepasitikės ir turės taksiu keliauti bent valandą laiko iki jos turimo adreso. O'Hare orouoste dar turėjau netoli keturių valandų iki skrydžio toliau į vakarus, tad nusprendžiau jai vel tarpininkauti — vertėjauti, pereinant įvairiausias gana painaus pastatų kompleksą „pinkles“, įskaitant ir imigracijos procedūras su pirštų nuospaudomis. Laikė „operacijos“ jos du lagaminai keliavo, sukosi ir sukosi ant lagaminų karuselės diržų, kol pagaliau kažkas iš patarnautojų juos padėjo ant vežimuko. Netoli valandos trukusiam imigracijos egzaminui pasibaigus, vyko kitas — muitinės procesas. Kadangi salė tuomet jau buvo visiškai ištuštėjusi nuo keleivių ant-

plūdžio, muitininkai turėjo apšiai laiko stropiai išblusinti jau mums gerai pažįstamos ponios mantą. Reikia pastebėti, kad jos plonokos medžiagos lagaminai man priminė vienos, nelabai estetiškai skambančios, mano skautavimo metais dainuotos dainos žodžius: „Prūde plaukiojo lavonai...“ Panašiai atrodė ir jos lagaminai. Abu jie turėjo šonuose nemažus plyšius, pro kuriuos spoksėjo drabužiai bei kiti reikmenys. Tiesiog siaubingas vaizdas! To negana. Muitinės „katinai“, be abejo, juos dar daugiau sujaukė, tikrindami, jau per X-ray mašiną perejusius. Iš abiejų tie kietasirdžiai, išėmę po ryšulėlį, bematant sumetė juos į šalimais stovinčią aklinau uždaromą metalinę dėžę. Ne nemirktelėjė! Gal jie net nežinojo, kokius skanumynus nusiuntė į krematoriumą? Ponia „X“ man paaiškino, kad ten skilandžio ir šoninės „abyšalų“ būta. Net man iš gailėsčio lyg dilgelėmis nudiegt, tai ką bekalbėti apie jų savininkus — „peles“ savi-jautą... Pastebėjau jos skausmu apimtą veidą, sausomis ašaromis springstant. Visa laimė, „katinai“ jai paliko ramomis gabenamą šakotį, kurį taip rūpestingai saugojo visa kelia. Tikiuos, kad jis per daug nesulūžo, kai, vienu momentu nuo vežimuko krisdamas, stuktėlėjo ant kietų grindų...

Bet tai dar ne viskas. Vyko sujauktos mantos sutvarkymas. Patys „katinai“ bandė užtraukti „peles“ lagaminų trauktukus, bet jiems nepavyko. Nei pati ponia „X“ nepajėgė to padaryti, kad ir su mano pagalba. Laimei, ji iš kažkur išsitraukė didžiulį plastikinį krepšį, lyg iš anksto nujautus, kas gali nutikti. Į jį sutalpinom vieną — tą su neklauzda užtrauktuku ir, žinoma, su daugiausia „paleistais viduriais“. Ir štai pagaliau ji buvo laisva keliauti toliau, o man jau buvo pribrendęs laikas ieškoti lėktuvo toliau ir vakarus. Kartu toliau keliavo ir butelis „Kalanapilio“.

Pakeliui namo, trečiame kelionės sąnaryje ir net pusan-tros valandos pavėlavusiu skrydžiu keliaudamas, pradėjau dūmėti kitas dūmas. Dūmas apie „moškes“ Dzūkijoje, gražioje Dainavos šalyje, lietuviškiau dar vadinamas mašaliukais. Galvojau, kad kaip gerai būtų buvę, jei anais tarybiniais laikais Lietuva būtų turėjusi muitines, kurios gal būtų neišleidusios iš Sibiro medienos, su kuria ir „moškių“ arba mašaliukų, arba dar mokslisku terminu vadinamų, Byronus Maculatus kiaušinėliai į Lietuvą atkeliavo. Bent taip dauguma dzukų yra įsitikinę, nors sakoma, kad mokslininkai tai paneigia. Kur ten bebūtų teisybė, tos baisiosios muselės daug, oi daug, bedų pridaro

Nuotr. Jono Šarkos

Nemuno panorama nuo Merkines iki piliakalnio.

Nuotr. J. Šarkos

PELNAS IŠ SRŪVANČIO VANDENS

Ūkio ministras Vincas Babilius pasirašė įsakymą, reglamentuojantį mažųjų hidroelektrinių ir kitų autonominių elektros gamybos įrengimų bendrovei „Lietuvos energija“ parduodamos elektros kainą. Manoma, kad ministro įsakymas skatins elektros tiekėjų, vartojančių atsinaujinančius energijos išteklius, statybą ir didins jų veiklos efektyvumą. Kaip rašo „Respublikos“

Dzūkijoje birželyje, kada jos labiausiai pasireiškia. Tuomet turistai ar poilsiautojai vengia pasirodyti gražioje Dainavos šalies vasarvietėse, Druskininkų sanatorijose ar prie ežerų zuvauti dėl jų įkyraus lindimo į akis, ausis, burną bei kitas, menkai drabužiu pridengtas, kūno vietas. Jos debesimis zuja po miškus, laukus, pievas ir vandenis, nevengdamos anei kaimų, miestelių nei miestų. Nuo jų apsiginti žmonės vartoja lapuočių medžių šakelės, įvairiausių vaistinėje gaunamus chemikalus ir net dyzelinį kurą. Be silankant Druskininkuose, miestelis man padarė išmirusios vietovės išpūdį, nes žmonių ten vidurdieny vos pirštais suskaičiuoti tegalima. Ir ten mašalai siaučia, tad ir ten poilsiautojų ar besigydančių mineraliniuose vandenyse labiau, o man jau buvo pribrendęs laikas ieškoti lėktuvo toliau ir vakarus. Kartu toliau keliavo ir butelis „Kalanapilio“.

Pakeliui namo, trečiame kelionės sąnaryje ir net pusan-tros valandos pavėlavusiu skrydžiu keliaudamas, pradėjau dūmėti kitas dūmas. Dūmas apie „moškes“ Dzūkijoje, gražioje Dainavos šalyje, lietuviškiau dar vadinamas mašaliukais. Galvojau, kad kaip gerai būtų buvę, jei anais tarybiniais laikais Lietuva būtų turėjusi muitines, kurios gal būtų neišleidusios iš Sibiro medienos, su kuria ir „moškių“ arba mašaliukų, arba dar mokslisku terminu vadinamų, Byronus Maculatus kiaušinėliai į Lietuvą atkeliavo. Bent taip dauguma dzukų yra įsitikinę, nors sakoma, kad mokslininkai tai paneigia. Kur ten bebūtų teisybė, tos baisiosios muselės daug, oi daug, bedų pridaro

Pastaba: Man bebaigiant rašyti šias eilutes, žmona atnešė parodyti birželio 12 d. „Draugą“, kurio pirmame puslapyje kaip tik išspausdinta žinia apie tuos mano aprašytus mašaliukus. Pasiskaitykite!

Jonas Šarka

priedas „Aikštė“, nuo šiol mažųjų hidroelektrinių savininkai, užuot anksčiau buvusių 14,9 cento, gaus 16,1 cento už parduotą kilovatvalandę elektros energiją. Tačiau specialistai mano, kad toks kainų pakėlimas dar nėra pakankamas, nes už 1 kilovatvalandę turėtų būti mokama ne mažiau kaip 20 centų.

Šiuo metu Lietuvoje yra 434 dideli tvenkiniai. Iš jų net 131 tvenkiniai gali gaminti elektros energiją. Lietuvos energetikos instituto prof. Juozas Burneikis teigia, kad už naują energijos kainą atsipirktų tik trečdalis tvenkinių. Ideali kaina būtų 30 centų už kilovatvalandę, tada atsipirktų beveik visi tvenkiniai. Kartu profesorius tvirtina, kad hidroelektrinių verslas valstybėje atsigauja. Daugelis jau supranta srūvančio vandens naudą. Netgi Hidroenergetikos reguliavimo įstatymo projekto rengimą noriai finansuoja Ūkio ministerija.

Dabar Lietuvoje yra apie 90 nenaudojamų, paliktų likimo valiai, mažųjų hidroelektrinių. Per pastaruosius 5 metus Lietuvoje buvo pastatytos 6 mažosios hidroelektrinės. Specialistų nuomone, ateityje per metus bus atnaujinama arba pastatoma iki 5 hidroelektrinių. Jų atsipirkimo laikas nuo 6 iki 8 metų.

Šeštajame dešimtmetyje veikė maždaug 40 mažųjų hidroelektrinių. Dabar elektrą gamina tik 18 tokių jėgainių. Ekspertai mano, kad, jeigu valdininkai netrukdytų plėtotis šiam verslui, iki 2000 metų galėtų veikti apie 40 hidroelektrinių. Mažosios hidroelektrinės turi savų pranašumų prieš dideles. Pirmiausia, jos visiškai nekenkia gamtai. Antra, tai paranku verslui — galima kurti ne tik elektrinę, bet ir restoraną, gražų tvenkinį, t.y. visą pelningą poilsio verslo kompleksą.

Visų atsinaujinančių elektros energijos rūšių — saulės, vėjo, vandens ir t.t. — indėlis į bendrą energetikos balansą yra sąlyginai mažas. Dabar hidroenergetika sudaro tik apie 3 proc. bendros energijos gamybos. Tačiau tikimasi šį rodiklį padidinti iki 15–20 proc. Pasak Lietuvos hidroenergetikų draugijos vadovo Petro Punio, hidroenergija yra pati pigiausia iš visų energijos rūšių. Pvz., Kauno hidroelektrinėje pagaminama kilovatvalandė yra iki 15 kartų pigesnė negu šiluminė ir 6 kartus negu Ignalinos atominėje elektrinėje pagaminta energija.

Rima Jakutyte

KAIMIEČIŲ AŠAROS

Į „Respubliką“ pagalbos kreipėsi Raseinių rajono Kalnų seniūne Regina Čepurnovienė, sakydama, kad labiau iš kaimo tyčiotis nebetorima. Nė viena pieno ar mėsos perdirbimo įmonė neat-siskaitė su valstiečiais už produkciją.

Kalnų seniūnijoje gyvena daugiau nei pusė tūkstančio gyventojų Stambiausias ir vienintelis Pašaltuonio kaimo ūkininkas turi 10 ha žemės, kiti — po tris ha. Darbo seniūnijos kaimuose praktiškai nėra, tad žmonės verčiasi iš pensijų, bedarbio pašalpų ir tų 3 ha žemės. Tačiau pernai kaimietiai buvo apvogti. Antai Kauno bendrovė „Lietuva“, iš pradžių pasistengusi įtikinti žmones savo tvirtumu, už nupirktus galvijus sumokėdavo laiku, o paskui iš Vengrų žemės ūkio bendrovės kaip išvažiavo su karvutėmis, taip ir dingo. Bendrovei jau daugiau kaip pusmetis negrąžina per 70,000 litų už galvijus. Neatsiskaitė ir su dešimtimis gyventojų.

Bankrutavusi Raseinių pieninė kalnųjūškiams už parduotą pieną vargu ar atiduos 35,000 litų. Kita pieno perdirbimo įmonė — bendrovė Palėja kalnųjūškiams už ūkio bendrovei už pieną „pamiršo“ grąžinti 40,000 litų, Vengrų bendrovei — 11,000 litų buvo skolinga ir gyventojams, tačiau su jais lyg ir mėgino atsiskaityti. Ne litais, o krabais ir krevetėmis!

Pasklidus žinią, kad „Palėja“ už pieną pagaliau sumokės jos sandėliuose užsigulėjusiais konservais, ir aikštėlėje, kurioje laukė bendrovės šeimininkas, iš kiemų, iš visų kaimo kampelių, tempdami karučius, plaukė žemdirbiai. Vienam įmonė skolinga kelis šimtus, kitam — tūkstantį litų. „Bent jau konservų lig valios turėsimė!“ — džiaugėsi kaimas. Grįžo, deja, tuščiais karučiais — jų atlyginimas tilpo rankinukuose ir maišeliuose, o vyrai ir moterys patyliukais šaukėsi Dievo rūstybes. Apie atsiskaitymą viena pensininke taip pasakojė: „Atėjau, ogi žiūriu — stovi Sutkus (skolingosios „Palėjos“ vadovas) prie užsieninės mašinėlės ir iš bagažinės dalija mažuteles konservų dėžutes. 50 ar 100 gramų krevetų ir krabų — po 8 litus. Taigi vienas konservų dėžutė — už keletą litų. Tik toks vienos dienos mūsų šeimos uždarbis! Viena kaimynė atsiėmusi krabus ir krevetes, sakė, kad tie jau supuvę, nebavartint. Aš tų konservų

CLASSIFIED GUIDE

SKELBIMAI

IVAIRŲS

ELEKTROS
[VEDIMAI – PATAISYMAI]
Turiu Čikagos miesto leidimą. Dirbu užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
773-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

LIETUVIS, lauko priežiūros darbų (landscaping/maintenance) bendrovės savininkas, Washington, D.C., ieško darbininko, kuris galėtų atlikti lauko priežiūros darbus. Galime padėti gauti darbo leidimą. Suteikiama pigus butas – \$130 mėnesiui. Kreiptis tel. (202) 244-2373.

AUTOMOBILIŲ, NAMŲ, SVEIKATOS, IR GYVYBĖS DRAUDIMAS.
Agentas Frank Zapolis ir Off. Mgr. Aukšė S. Kane kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. (708) 424-8654
(773) 581-8654

TAISOME
SKALBIMO MAŠINAS, SILDYTVUVUS, SILDYMO SISTEMAS, VIRYKLAS, ORO VĖSINTUVUS.
H.DECKYS
TEL. 773-585-6824

Vilniuje, prieš Seimo rūmus, išnuomojamas gražiai apstatytas 5 kamb., 3 mieg. butas. Vieta rami, netoli parduotuvių. Skambinti, tel. 416-225-5480.

NEKILNOJAMO TURTO

GREIT PARDUODA
RE/MAX
REALTORS
(773) 586-5959
(708) 425-7160

RIMAS L. STANKUS
• Greitas ir sąžiningas pataravimas
• Nuosavybės įkainavimas veltui
• Perkame ir parduodame namus
• Pensininkams nuolaida

Skambinkite i Lietuvą už
45 centais už minutę
M val. per parą
iš namų ir iš bet kur
kalbės laisvai.
Susikalbėsite lietuviškai
1-888-615-2148
1-830-257-8652
ATLANTIC
Express Corp.
Telegroup

Skambinkite i Lietuvą už
45 centais už minutę
M val. per parą
iš namų ir iš bet kur
kalbės laisvai.

neėmiau: duonos kartais ant stalo neturime pasidėti, o čia dar kažkokius krabus valgysim?”

Į kurią tik sodybą „Respublikos“ korespondentė su Kalnų seniūne suko, visur regėjo liūdesį ir neviltį. Žmonės patys pieno, grietinės nevalgė, kad pardavę gautų vieną kitą litą, kad sergantieji artimuosius į miestą pas gydytojus galėtų nuvežti, vaistų nupirkti, o jiems siūlo krabus valgyti arba ir visai nieko nesūdo. „Lietuvos“ galvos kaltina netikusius kaliningradiečius, už jiems parduotas dešras nesugrąžinusius firmą 240,000 litų. Apvogtas žemdirbys nieko nekaltina. Jis tyliai ryja ašaras ir kencia, pasukinė karvę išvedęs, rašo „Respubliką“.

Rima Jakutyte

• Nuvažiavęs į Prancūziją negali pasidaryti prancūzu, nuvažiavęs į Kiniją, negali tapti kiniečiu, o nuvažiavęs į Graikiją, negali pasidaryti graiku. Tačiau bet kas, atvykęs į Ameriką, gali būti amerikiečiu. Tai ir yra šio krašto, kurį vadiname JAV, didybė.
Angie Papdakis

PURVINAIS BATAIS...

Atkelta iš 3 psl.

Tokį pikta puolimą vargu ar galėjo sukelti aukščiausi pacientai mano laisvės „Kardo“ redakcijai pateiktas pasiūlymas „tobulinti žurnalo tematiką, aktyviau bendrauti su batalionų karininkais“. Ministerija tokias redakcijos pastangas remtų. Atsakymo, matyti, reikia ieškoti „istorinės tautinės minties žurnalo Kardas“ vyr. redaktoriaus biografijoje. Sovietmečiu jis yra dirbęs ir rajono lektoriumi, ir kompartijos politinio švietimo kabineto vedėju, ir rajoninių laikraščių redakcijose, ir ypač svarbiame komunistų ideologinio fronto bare — ateizmo muziejaus direktoriumi. Kaip žinoma, ateizmo muziejus buvo įkurdintas atimtoje iš tikinčiųjų ir bolševikų išniekintoje Šv. Kazimiero bažnyčioje. Šis muziejus be antireliginės agitacijos, griauančios visuomenės dorovę, varė itin aršią pokario laisvės kovų niekinimo, partizanų, o ypač karininkų šmeizmo ir Lietuvos valstybingumo neigimo propagandą.

Iš šios istorijos persėsi keletas išvadų. Lietuvos karininkijos sąvoka dabar išsiplėtė. Turime dimisijos karininkų, igijusių karinį išsimokslinimą dar anksčiau nepriklausomoje Lietuvoje. Siemet pradėjus dirbti rezistentų teisių komisijai, į karininkų šeimą įsilieja partizanų apygardų, Vietinės rinktinės, Tėvynės apsaugos dalinių dimisijos karininkai. Po nepriklausomybės atkovojo ir kariuomenę įstojo ir tarnauja daug buvusių sovietų armijos karininkų. Turime gražų būrį jaunų karininkų, baigusiu Lietuvos karo akademią arba išėjusių mokslus užsienyje. Visus juos, turinčius dalinių dimisijos karininkai. Po nepriklausomybės atkovojo ir kariuomenę įstojo ir tarnauja daug buvusių sovietų armijos karininkų. Turime gražų būrį jaunų karininkų, baigusiu Lietuvos karo akademią arba išėjusių mokslus užsienyje. Visus juos, turinčius dalinių dimisijos karininkai. Po nepriklausomybės atkovojo ir kariuomenę įstojo ir tarnauja daug buvusių sovietų armijos karininkų. Turime gražų būrį jaunų karininkų, baigusiu Lietuvos karo akademią arba išėjusių mokslus užsienyje. Visus juos, turinčius dalinių dimisijos karininkai.

Vis skaudžiai atsinaujina kario ir piliečio moralės problema, kurią nuolatos kelia žili, luodi, pripažinti ir dar nepripažinti Lietuvos kariai savanoriai. Štai Respublikos prezidentas apdovanojo Lietuvos valstybės 80-ųjų metinių progą „už nuopelnus Lietuvos kultūrai, mokslui ir švietimui“ (ne Krašto apsaugos ministerijos teikimu) DLK Gedimino 4-ojo laipsnio ordinu dimisijos majorą Antaną Martinionį. Palyginimui būtina priminti, kad ligšiolieji per 20,000 žuvusių kovose ar nukankintų lageruose Lietuvos karių savanorių — partizanų dar tebe-laukia valstybės dėmesio ir jų aukos tėvynei įvertinimo. Nu-kautų, nužudytų ir gyvų partizanų biografijas lėtai ir kruopščiai tikrina vyriausybės komisija...

Ar neturėtų karininkų garbės teismas (deja, ju dar nėra) stipriai timptelėti už skverno tuos, kuriems dėl savo veiklos sovietmečiu mažu mažiausiai tiktų kurį laiką pagulėti kryžium prie šventovės vartų, o ne brautis į vidų ir be jokios gėdos purvinais batais ropštis tiesiai ant Nepriklausomybės altoriaus?...

LAIŠKAI IR NUOMONĖS

DOVANA TĖVYNEI

Apie A.P.P.L.E. kompiuterio raštingumo kursą Pakruojyje „Atžalyno“ vidurinėje mokykloje jau seniai galvota. „Tai būtinybė“, „Gyvenimas diktuoja“, „Pajutom gėdą prieš savo mokinius“, „Ruošiamės tapti gimnazija“, — kalbėjo mokytojai, paklausti, kam jiems reikėjo šitų kursų. Nuolat mąstantiems apie ateitį, kaip išugdyti kūrybinius, gebančius ieškoti, pasirinkti iš viso pasaulio gaunamą informaciją, mokinius, pasitaikę puiki proga įgyvendinti šiuos troškimus. Visą kovo mėnesį Pakruojyje „Atžalyno“ vidurinės mokyklos koridoriuose galėjai sutikti malonaus veido elegantišką moterį ir aukštą vyriškį. Atvykę iš Clevelando į savo tėvų žemę dėsytotojai Algirdas ir Amanda Mulioliai mokė rajono pedagogus įvaldyti „elektronines smegenis“. Net 59 mokytojai, suvažiuavę iš įvairių mokyklų, mokėsi dirbti su IBM tipo kompiuteriais.

Šių kursų metu teko pažvelgti iš arčiau į tarpukario Lietuvos inteligentus. Gyvendami toli nuo tėvynės, Amanda ir Algirdas išsaugojo tikrą lietuviškumą, kurio dėsytotojų sielose su kaupu. Stebino pavydėtinas darbštumas: kompiuterių klaseje kiekvieną rytą nuo septynių, kai užsiėmimai prasideda tik devintą, nedidelės pietų pertraukėlės, ir taip iki dvidešimtos valandos kasdien. Nuovargio, rodos, nėra. Taip nuoširdžiai dirbtai, taip kruopščiai buvo viskam pasiruošę.

Žavėjo dėsytotojų dvasios kultūra, vidinė inteligencija, sklindanti iš kiekvieno žodžio, gesto. To nesuvaidinsi — tai pernelyg tikra, nemeluota, tai jų sielos dalis. Daugiau nei keturiasdešimt metų nebuvę tėvynėje, gražiai lietuviškai šneka. Atrodo, nebuvo nei atstumo, nei dešimtmečių — mąstymas toks lietuviškas, savas...

Nuo, pat pirmųjų susitikimo minučių kursų dalyvius lydėjo Amandos ir Algirdo nuoširdumas, kuklumas, paprastumas ir begalinis noras kuo daugiau duoti savo mokiniams. Tai galbūt jau ne tiek lietuviškos, kiek bendražmogiškos vertybės, kurios gyvena dėsytotojų sielose. „Būdami šalia jų šiek tiek ugtelėjome patys“, — džiaugėsi mokytoja L.Lingevičienė. Nuoširdžiai atsiliepė apie gerbiamus dėsytotojus ir kiti kursų dalyviai. Štai keletas jų. Gražina Sutkutė, „Atžalyno“ vidurinės mokyklos istorijos mokytoja, sako, jog dėsytotojų profesionalumas padėjo per

gana trumpą laiką įsiminti daug informacijos. Anglų kalbos mokytojų V.Pačekajienės ir V.Balzarienės nuomone, buvo smagu pasijusti mokiniams, kai kažkas atsiveria naujo ir įdomaus. Apie kompiuterių teikiamas galimybes žinota ir anksčiau, bet tik dabar gautas „raktas“, kuriuo galima atsirakinti duris ir įžengti į tų galimybių pasaulį. Mokytojai svarbu mokėti naudotis kompiuterinėmis enciklopedijomis, Interneto teikiama paslaugomis ir kitomis informacinėmis technologijomis, nes jam trūksta įvairesnės informacijos.

Kiekvienas kursų dalyvis susipažino su mokomosiomis programomis: fizikos, geografijos, gimtosios kalbos, matematikos... Išmoko pasidaryti profesionaliai atrodančius tekstinius dokumentus su iliustracijomis ir be jų. Palengvės darbas ruošiant trimestrines ataskaitas. Mokiniams, jų tėvams nepaprastai įdomios pažangumo ir kitos diagramos. Pamokose dažnai reikalingos skaidrės, įvairi demonstruojamoji medžiaga. Tai irgi galima padaryti kompiuteriu. Elektroninis paštas palengvins bendravimą su kitomis mokyklomis. Bus galima dalyvauti bendruose projektuose, keistis naudinga informacija. Dailės mokytoja L. Sakalauskienė sudomino piešimo programos. Ji pasinaudo dėsytotojo Algirdo patarimais.

Visi kursų dalyviai džiaugėsi atradę naują pasaulį, patyrę neužmirštamų akimirkų. Jie dėkoja dėsytotojams už gražią dovaną Tėvynei, jos žmonėms.

Pakruojyje „Atžalyno“ vidurinės mokyklos mokytoja
Valda Juknienė

**RUDUO PRIKLAUSO
MARIUI KATILIŠKUI**

Birželio 16 dieną daug kur prisimenamas išeivis airis rašytojas James Joyce, nes jo sukurta Odisejas keliavo, ieškodamas nuotykių Dubline tą dieną. Skaitomi jo prozos ir poezijos veikalai, dainuojamos airiškos dainos.

Lietuvių kalbos spalvingumu ir žodžingumu pirmąją Marius Katiliškis, gyvenęs ir kūręs Čikagos apylinkėse. Jo proza pilna įdomių situacijų ir humoro, o jo stilius yra puošniausias ir raiškiausias žodžių burtininkystė. Katiliškis buvo savo kūrybos nuostabus skaitytojas. Be ypatingos dramatiškos jis paprastais pabrėžimais ir dideliu susidomėjimu nu-

piešdavo įdomų įvykį dar įdomesnėje gamtoje.

Pradedant mokslo metus, mūsų šeštadieninėse mokyklose, lietuviškose užseigose, išvykose į gamtą reiktų pradėti naują tradiciją — viešai skaityti Katiliškio „Miškais ateina ruduo“. Koks gali būti geresnis lietuvių kalbos ir kultūros pagerbimas? Nelyg išeivis airis James Joyce, taip išeivis lietuvis Marius Katiliškis įžiebė naują gyvybę savo kalbai ir literatūrai.

Saulius Šimoliūnas
Detroit, MI

**PADETIES BE VILTIES IR
ATEITIES**

Amerikoje gyvenę laikinai, kaip ir daugelis į mane panašių. Iš „Draugo“ žinau vargus, sutinkamus Amerikos lietuvių brangių palikimų atgavimui. Gegužės 29 skaitiau inž. Vytauto Šliūpo apie Lietuvos atstovų pokalbį su Helsinkio komisija. Tą patį dieną gavau graudų sesers laišką iš Lietuvos dėl mūsų jau mirusių tėvų žemės atsiėmimo.

Tėvai gyveno netoli Marijampolės, turėjo 6 ha ūkį. 1949 m. juos ir brolių išstėmė į Sibirą. Sesuo buvo kalėjime, vėliau išsiųsta į Vorkutą, o aš likau neišvežta, nes nebuvau namuose. Plečiantis Marijampolei, tėvų žemę pasiekė miesto ribos ir ji pateko į „Žalioją zoną“: tapo išdalinta 3 piešams, kurie dar tik žada statytis namus. Kol kas statybos nepradėtos, o vienas pietietis seseriai žadėjo net atsisakyti tos žemės, nes atsidarė savininkai. Bet Marijampolės agrarininkai užsispyrusiai žemės mums negrąžina, o siūlo tokį pat plotą kitur. Bet mes norime tik savo tėvų žemę, o ne kokią kitą.

Marijampolės darbuotojai pataikūniškai ir lipšniai įrodinėja, kad negali tos žemės mums sugrąžinti, nes turi laukytis, įstatymų, dėl kurių kalciausias yra Landsbergis; liepia jam už tai padėkoti. Paklaustas, kas tuos įstatymus išleido ir paprašius leisti pasiskaityti, atsakė, kad juos išleido „Žemės reformos taryba“. Kai sesuo paprašė adreso ir viršininko pavardės, atsakė, kad... ta taryba jau seniai panaikinta ir nėra pas ką kreiptis... Trumpai tariant, prapuolet taryba su įstatymais, ir žemę prapuolet, pasiūlo tik gorėdą vyrų, kurie sėdi šilose kėdėse, imdami geras atlyginimus (gal ir kyšius?) ir „muilina akis“ — tyčiojasi iš žmonių, gadindami sveikatą, gaisindami laiką bei skleidami nesąmones apie Parlamento pirmininką.

Sesuo prašė raštu atsakyti, dėl ko tėvų žemę negrąžinama. Jie liepė parašyti pareiškimą, kad galėtų raštu atsakyti.

Radvilų rūmai Vilniuje, kuriuose planuojama įsteigti išeivijos lietuvių dailės muziejų.

kyti. Sesuo parašė, bet atsakymo negavo, nes jie „neturėjo laiko“ ir liepė važiuoti namo. Mes tryse gyvename skirtingose vietose, taip ir lieka neaišku, ką reikia toliau daryti, kur kreiptis, kam skųstis, kad Lietuvoje būtų teisybė atstatyta? Čia jus, Amerikos lietuviai, ir Helsinkio komisija galėtų padėti?

Iš viso to galima padaryti vieną išvadą, kad Lietuvoje žiauriai pažeidinėjamos žmogaus teisės, ne tautinių mažumų (lenkų, rusų), bet dorų, sovietų okupacijos metu nuskriaustų ir iškankintų, žmonių, kurių gretos, deja, kasdien retėja... Įdomu, ar žino ir jautia V. Landsbergis, kaip juodinamas jo vardas? Ar galima leisti tokiems niekšams eiti atsakingas pareigas, tyčiotis iš dorų žmonių ir be jokio sąžinės graužimo gauti puikius atlyginimus?

Žodžiu, padėtis be vilties ir ateities.

Liuda K.
(per Vytautą Šliūpą, P.E.)

**NESIGĖDYKIME, KAD
ESAME LIETUVIAI**

Dėkoju P. A. Raulinaičiui, ir E. J. Valantinienėi už laiškus („Draugas“, birželio 5 ir 12 d.) ir už iškilimą mums skaudžios problemos: tautinio menkavertiškumo, jaugusio į lietuvių charakterį. Rusiškų spektaklių vežimas iš Lietuvos į užsienį ir labai iškilmingas A. Puškino 200 metų gimimo minėjimas yra geri pavyzdžiai. Juk Puškinas skelbė, kad lietuviai esą tik rusų tautos gentis, kad Didžioji Lietuvos Kunigaikštija buvusi rusų valstybė, kad 14-16 šimtmečių kariai tarp Maskvos ir Lietuvos buvę, jo žodžiais, tik „paprasti brolių apsistumdymai“. Todėl ar vertėjo persistengti, net pačiam ministrų kabinetui Puškino paminėjimo rengimui sudarant specialią komisiją, vadovaujamą Kultūros ministro Sauliaus Šaltenio.

Kokios yra šio mūsų tautinio menkavertiškumo šaknys ir kodėl jos nėra studijuojamos? Pavyzdžiui, Lietuvių fondas skiria nemažai stipendijų lietuviams studentams. Ar nereikėtų duoti pirmenybės socialologijos ar psichologijos doktorantams Lietuvoje ir kitur, su sąlyga, kad jie tyrinėtu lietuvių tautinio menkavertiškumo problemą? Jie galėtų panagrinėti, kodėl ankstyvosios kartos lietuvių daug-

ma pakeitė savo lietuviškas pavardes anglosaksiškoms, o lenkai, vokiečiai, graikai, rusai ir kiti, kurių pavardės buvo dar ilgesnės ir sunkiau ištaromos, jų nepakeitė? Kodėl Lietuvoje daugelis jaunesniosios kartos lietuvių kalba su rusišku akcentu, ypač Vilniuje? Ar todėl, kad jie dažniau kalba rusiškai, o ne lietuviškai, nes jei jų tarpe pasimaišo nors vienas rusas, jie naudoja rusų kalbą? Kodėl Lietuvoje nėra praktikuojamas partizanų kultas, ypač jaunimo tarpe? Kodėl ten yra taip populiarus kosmopolitizmas? Tai tik žiupsnelis galimų temų.

Lietuvių tautos likimas priklauso nuo to, ar mes išsilygysime nuo šios menkavertiškumo ligos ar ne.

Zenonas Prūsas
Chillicothe, OH

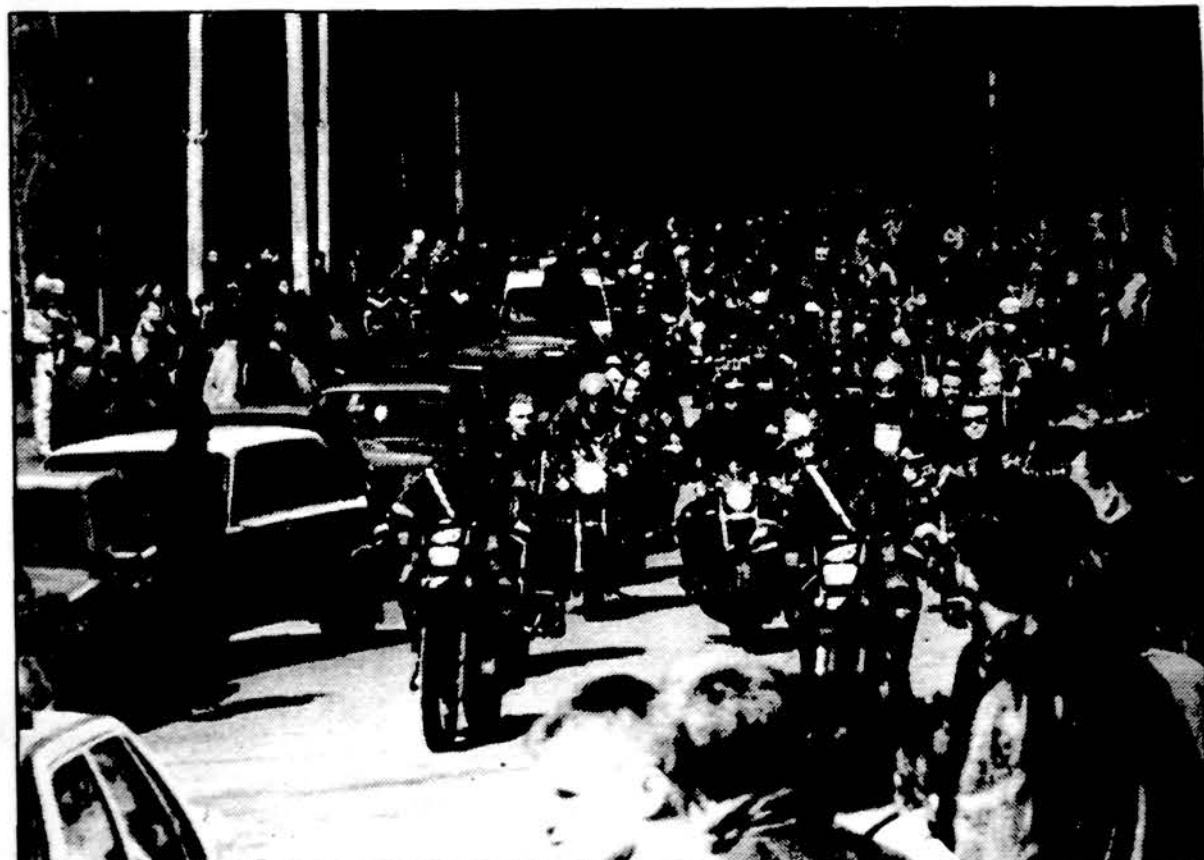
**APIE OBUOLIUS IR
„SANTARĄ-ŠVIESĄ“**

Šeštadienio (birželio 20 d.) „Draugo“ pirmame puslapyje išspausdintas iš Vilniaus (BNS) pranešimas, jog prezidentas V. Adamkus, sveikindamas „Santaros-Šviesos“ konferenciją, pasakė tikis, kad organizacija ir toliau liks demokratijos mokykla bei profesionalių konsultantų sambūriu, kuris yra svarbus ne vienai mūsų gyvenimo sričiai, ne vienai Lietuvos piliečių kartai. Paskui Vilniaus universitete prezidentas aiškino, kad, atkūrus nepriklausomybę, pasikeitė „Santaros-Šviesos“ tikslai ir uždaviniai, bet jis tikisi „tolesnio prasmingo buvimo kartu, tolesnės prasmingos veiklos tėvynės Lietuvos labui“.

Viskas labai gražu, labai gerai, tik man keistai ir nedemokratiškai, tiesiog „neskaniai“ nuskambėjo paskutinis pranešimo sakiny, kad: „Iš kitų, užsieny gyvavusių organizacijų „Santara-Šviesa“, išsiskyrė tu, kad siekt bendrauti su sovietų Lietuvoje gyvenusiais tautiečiais.“

Tegul tas, kas tą sakinį parašė (galiu galvą guldyti, kad tai nebuvo prezidentas V. Adamkus) atsiprašo siuntusių siuntinius į Lietuvą ir Sibirą, dirbusių prie „Lietuvos Katalikų Bažnyčios kronikų“ ir tų, kur dirbo su skautais ir ateitininkais, bet „nėjo su velniu obuoliauti, nes, su juo bendraudamas, neteksi ir krepšelio, ir obuolių.“

Emilija J. Valantinienė
Chicago, IL

Lietuvoje yra labai veiklos vadinamieji „rokeriai“ — motociklistai, kurie čia susirinkę į savo suvažiavimą. Nuotr. Viktoro Kapočiaus

A.†A.
Kapitonas
BALYS NARBUTAS

Mirė 1998 m. birželio 26 d. Vista, CA, sulaukęs 95 m. amžiaus.

Gimė Lydavenuose, Šiluvos valsčiuje, Raseinių apskrityje. Lietuvoje liko sūnus ir duktė su šeimomis. Jo valia kūnas bus sudegintas. Gedulingos šv. Mišios už Velionio sielą bus aukojamos Šv. Kazimiero bažnyčioje, Los Angeles, CA.

Liūdinti žmona

Mielai Motinai, Senelei ir Prosenelei

A.†A.
FRIDAI VILKIENEI

mirus, reiškiamie nuoširdžiai užuojautą jos sūnui fil. EUGENJUI VILKUI, jo žmonai fil. IRENAI, jų dukroms — GRAŽINAI, ALMAI ir REGINAI, jų sūnui VYTENIUI ir jų šeimoms bei visiems artimiesiems.

*Akademino Skautų sąjūdžio
Los Angeles skyrius*

Viešpatiai pašaukus į Amžinybę

A.†A.
DR. RAIMUNDA OŠLAPĄ,

nuoširdžiai užjaučiame jo žmoną REGINĄ, dukrą GAILĘ, sūnus TAURĄ, DARIŲ, GINTARĄ, ARŪNĄ, brolių ALGIMANTĄ ir jų šeimas bei visus gimines. Liūdime kartu su jumis.

Netekę veiklaus Lietuvių Bendruomenės, Santa Monica apylinkės pirmininko, labai jo pasigėsimė.

LB, Santa Monica apylinkės valdyba

A.†A.
KAZIMIERUI PABEDINSKUI

mirus, sūnams JONUI ir LEONUI bei jų šeimoms reiškiamie nuoširdžiausią užuojautą.

LKDP rėmėjų sambūris

Mielam draugui

A.†A.
DR. RAIMUNDUI OŠLAPUI

mirus, žmoną REGINĄ, brolių ALGIMANTĄ, bei jų šeimas giliai užjaučiame ir kartu liūdime.

*Marytė Mončienė su šeima
Stasys ir Giedrė Milašiai*

A.†A.
RAIMUNDUI OŠLAPUI

mirus, žmoną REGINĄ, dukrą GAILUTĘ, sūnus DARIŲ, ARŪNĄ, GINTARĄ, TAURĄ ir brolių ALGĮ su giliu liūdesiu nuoširdžiai užjaučiame.

*Indrė ir Vytas Šemogai
Genovaitė ir Tadas Baužai*

„Kęstučio“ korporacijos Pirmūniui

A.†A.
Dipl. Inž.
KAZIMIERUI PABEDINSKUI

mirus Lietuvoje, nuoširdžiai užjaučiame jo sūnus JONĄ ir LEONĄ, jų šeimas ir artimuosius

Giliai liūdedami

„Kęstučio“ korporantai

